

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, péntek, július 29-én.

208. szám.

A közös sátor.

Hálátlan a világ és hálátlan Bánffy Dezső is. Egy csomó ujságnak például állandóan szeméretlenül vetik, hogy ungon-berken át követi a kormányt; pedig csak annyi igaz belőle, hogy ezek az ujságok egy kis elismerésre is hajlandók, ha a miniszterelnök tesz valamit a magyarság érdekében, holott a sajtó egyéb organumai egyáltalán minden fölött pálczát törnek, amit a kormány cselekedni merészel. S mégis alig van a miniszterelnök urnak valami érdekes terve vagy ötlete, amit nem azokkal az ujságokkal közölne először, amelyek ütnek. Alig gondolt el valamit, de talán még végig sem gondolta, már szalad vele a legkegyetlenebb kritikusaikhoz. Télen is, de kivált nyáron. S innen van, hogy a Bánffy Dezső legérdekesebb dolgait az ellenségeitől van szerencsénk először hallani. A barátainak sohasem mondana el ilyen intim természetű elhatározásokat. A hálátlan. Vagy igazán úgy volna, hogy Bánffy Dezső jobban lát? És ő volna az igazán hálátos, mert voltaképen az ellenségei többet használnak neki, mint a jóbarátai?

Az ördög okoskodjék ezen a problémán tovább! Így van és ezzel elég. Az a sajtó, melyet nem illenék azzal vádolni, hogy szereti a kormányelnököt, most is a legérdekesebb hírekkel tudja meglepni az olvasókat. Mi magunk is csak ebből a forrásból tudjuk, hogy milyen tervekkel jár Bánffy Dezső. S ha a vidéki olvasó nem is, de mi megütkö-

zünk azon a szembeszökő ellentétben, mely az érdekes tervek és némely köz tudomásu dolgok közt konstataálható. Itt van egyebek közt az a hír, hogy Bánffy Dezső a második provizorium tárgyalása során tett kötelező nyilatkozatai alól ki akar bujni, sőt ebben az irányban már meg is találta a kibuvót. Bárki elolvashatja ugyanis a kormány iránt ellenséges indulatu ujságokban, hogy Bánffy Dezső nemsokára beadja lemondását, aztán újból kineveztetni magát és így azok a kötelező nyilatkozatok, amelyek miatt I. Bánffy Dezső mozogni sem tud, II. Bánffy Dezsőt már csöppet sem fogják feszélyezni. Meg fogja tehát csinálhatni a harmadik provizoriumot is. Amint azt I. Bánffy Dezső hamarosan elárulta az ő ellenségeinek. S mi a többi olvasóval szívesen hinnénk az érdekes leleplezésnek, ha eszünkbe nem jutna az a köztudomásu faktum, hogy mit mondott egyszer Bánffy Dezső, amikor hasonló lemondási manőverrel akarták gyanusítani. Azt mondta: „Semmi sem bántja jobban a felséget, mint a lemondási komédiák! En szinre nem is fogok lemondani sohasem. S ha egyszer lemondok, az nem lesz manőver; akkor nem is jövök vissza!”

A felség izlése kétségtelenül nem változott meg. Azt sem szabad hinni, hogy Bánffy Dezső ma kevésbé ismerné a király izlését, mint akkoriban ismerte. S most mégis el akarná játszani a lemondási manővert? Ugy kell lenni, mert hiszen a kormányelnök jól informált el-

lenségei hirdetik, de mi még sem tudjuk elhinni. Mi szegények, egyéb információ hijján kénytelenek vagyunk a memoriánkra esküdni és ezen az alapon úgy tartjuk, hogy Bánffy Dezső talán még sem személyesen sugta meg titkát az ellenségeinek. Valami elkallódott a közvetítésben, vagy talán nem is volt itt más közvetítő, mint az a fantázia, mely a színeket szereti és az igazsággal kevesebet törődik.

De van egyéb érdekes is a leleplezésekben. Azok az ujságok ugyanis, amelyek nem szeretik a kormányelnököt, egészen bizonyosnak mondják, hogy Bánffy Dezső most is el fog surranni az önálló gazdasági rendezkedés elől és a lemondási manőverre is ezért szánta el magát. Kétségtelen, hogy ez is illetékes forrásból merített információ és Bánffy Dezső maga sugta meg az ellenségeinek. De akármilyen érdekes, ezt sem tudjuk olyan föltétlenül elhinni. Nem mintha ebben a tekintetben is rendelkezésünkre állna a miniszterelnök valami köztudomásu nyilatkozata; vagy mintha a miniszterelnök ma este jobban informált volna bennünket. Nem. De megint csak a második provizorium tárgyalására emlékezünk. Akkor ugyanis a miniszterelnök mellett gróf Apponyi Albertnek is volt valamelyes szerepe, sőt igen tiszteletreméltó ujságok véleménye szerint Apponyi játszotta a primet, míg Bánffy neki csak kontrázott. S az emlékezetünk most arra figyelmeztet, hogy miként magyarázta akkor Apponyi

Egy szem buza.

Áldott növénynek parányi magva, itt pihensz a porban, lábaim előtt; széttiporhatnálak, de kezembe veszek, mert megszentelt téged és termőföldedet a küzdő halandók omló könyve, kicsordult vére.

Imájába foglal milliárd ember, érted eped, érted harcol, miattad fárad a kerek világ minden lakója; a Kári-tengertől le a Kerguelek szigetéig; a megkövült Falklandtól a jéggé dermedt Baffin-öböl.

Kalászkok hulláma reng a végtelen rónán; fölötte nem a sirály, a halálnak és vésznek sikongó madara, hanem a háladalt csicsérgő szürke pacsirta repked, magasztalva a jöltető Isten nagyságát, bölcsességét.

Pirosuló buzaszem! Te érted kelt adáz tusára a goth, a germán, miattad rombolt a vándal, ezredév előtt érted csatázott a hun, a longobárd.

Magvad éltet ad és erőt! Pereg a köny a szalmaviskók alatt; hull a verejték birhatásodért; boldog a nép, melynek földjén fakadsz, inség köszönt be, hol csirád kirész.

Kain megölte Ábelt miattad; testvérré ront a testvér s míg a gazdag duskál benned, Lázárnak ajka eped egy morzsád után.

Más növény is sarjad a barázdák között. A máknak magva édes, de kábít, a datura mérge gyilkol és butít, de te, parányi buzaszem, éltetsz és üdvöt adsz.

A mesék mannája a végtelen pusztán nem volt oly áldott, miként te vagy; bolyongó népek üdvöt adó étke; vándor madaraknak kedves fészke, bokra. Mi lenne a föld, ha te kípúsztulnál? Sivár sivatag, fekete pokol. A Megváltó imáját: a „Miatyánk”-ot, kiszaradt ajkak rebegnék epedve. Némúlna a vigság, csüggedne a remény és széttörne a hit, ez a szent kapocs, mely összeköt földet és eget.

A természet csodája: a czedrus, fenn a Libanon ormán, a büszke fenyő a sziklák oldalán eltörpül melletted, te csodás növény.

Pedig mennyi ellenséged van neked! A tövis, a dudva, a gaz, a fekete konkoly, mely elnyomni akar.

Ellened tör a kártékony rovarok hada, megmetyelvez a rothasztó üszög, porba tipor a száguldó vihar, remegő száráidnak aranyos kalászat szertesztét veri a jégeső, de te újra éledsz, ismét megfakadsz, ha jön a kikelet s áthevit a nap. Mikor megsárgul színgé telt fejed, villan a kasza, pendül a sarló, kérébe köt sok ezernyi nép s tarlott mezőkön zeng a háladal, szárnyal magasba a halleluja.

A harmat, mely rád esik, elköltözött lelkek hálakönyve; a napsugár melege, mely a pirkadó hajnalon áthevit, mennybeszállt szellemek szerelmes csókja; az esti szél, mely simogat, bolygó tündérek édes susogása.

Parányi buzaszem itt a tenyereimen, légy áldott! Terjessz boldogságot a küzdő emberek között, e forgó földtekén! Szikra.

Ferrara.

— Irta: Berzeviczy Albert. —

Minden olaszországi utazó elhalad mellette, de a legkevésbében méltatják arra, hogy meglátogassák; rendszeren beérjük azzal, hogy a vasúti kocsik ablakából egy futó pillantást vetünk a Castello komor, sötétvörös tömegére, amely pedig megérdemelné, hogy közelebből is megnézzük.

Egyébiránt nem is egyedüli látványlójá Ferrarának a régi Castello. Igaz, hogy a város egészben véve kissé egyhangú s kihalt, üres benyomást gyakorol; ma nem is sejtendők, hogy volt egy korszak, amikor több lakosa volt, mint Rómának. Az ókoriak ugyan nyomát sem találjuk benne, de a középkor és a kezdődő új-kor annál több emléket hagytak itt, bár a szabályosan keresztveződő egyenes utcák, amelyek miatt régen bámolat tárgy volt Ferrara, élesen elűntek Olaszország középkori — különösen hegyvidéki — városainak építési módjától.

a beállított helyzetet. Azt mondta, hogy az év január elsejével már a külön vámterület jogi alapjára helyezkedtünk s bizonyos eshetőségek beálltával ennek következményeit törvénybe is kell foglalnunk; de ha a törvény szava szerint meg is csináljuk a külön vámterületet, a Deák Ferencz alkotása sehol sem tiltja meg, hogy amennyiben a megváltozott viszonyok megengedik, bármikor tárgyalásokat ne kezdhesünk a gazdasági kiegyezés megújítása iránt.

Ezt Apponyi mondta és a sok nyitott ajtó közt, amelyet ismerünk, ez nem az utolsó. Mert mit jelent ez a magyarázat? Azt jelenti, hogy Magyarország a kiegyezési törvény betűi szerint bizonyos körülmények közt visszanyeri önrendelkezési jogát, de ugyanaz a törvény megengedi neki, hogy amikor jónak látja, a törvény keretében ismét törekedhessen a gazdasági kiegyezés megkötésére. Ha tehát ma úgy fordultak a dolgok, hogy Magyarország gazdasági téren önállóan rendelkezhetik, rövidesen megkísérelheti az elhagyott alapra való visszatérést; mihelyt ugyanis az osztrák viszonyok rendes kerékvágásba jutottak. Erre akart időt engedni az ismételt provizórium, erre adna újabb haladékot a törvény értelmében való önálló rendelkezés. De hát egyszer csak észére tér Ausztria, ha másképen nem, a saját kárán. S mi gátolná meg akkor a magyar kormányt, hogy a gazdasági kiegyezés fölfrissítésére a szükséges lépéseket megtegye? Meg vagyunk róla győződve, hogy senki és semmi. Mert az a rövidebb vagy hosszabb idő, amely a törvény betűje értelmében a gazdasági különélésre szorítaná a monarchia két államát, kijózanító tanulságokkal szolgálna a Lajtán túl és a Lajtán innen. Az osztrákok egy beteges nagyzsolástól, a magyarok egy illuziótól szabadulnának meg és azontúl békességben huzódnának meg a közös sátor alatt.

Miért akarna tehát Bánffy Dezső mindenáron egy lemondási manőverrel s a kiegyezési törvény sérthetetlen nimbu-

szának kockázatásával elérni valamit, ami a maga rendes és törvényes útján is megjön? Azt mondják, mert ilyen megoldást nem is mer a felségnek ajánlani. Hogyan? A törvényes utat nem merné ajánlani? És akkor, amikor bizonyos benne, hogy az ő helyében egyetlen magyar politikus sem ajánlana más utat? Hiszen nagyobb bátorsággal sohasem tehetta meg előterjesztéseit, mint ebben az esetben, amikor a törvény alapján és szolgáltrakészebb versenytársak nélkül áll? Vagy rejtezik valaki az ellenzéki bokrok mögött, akitől tartania lehet? Vagy egyszerűen csak egyéni hajlandóságából vállalkoznék a kényelmetlenebb utra, mely a törvények megkerülésével és sűrű golyózápor között vezet? Egy kicsit nehéz elhinni. De hát azok az újságok, amelyek nem szeretik Bánffyt, de amelyek nyilván az ő legszemélyesebb információi alapján mernek olyan határozottsággal beszélni a terveiről, majdnem egy értelemmel hirdetik világgá, hogy Bánffy le fog mondani és újra kinevezeti magát, azután pedig harmadik provizóriumot csinál, mikor sokkal kényelmesebben is megadhatná Ausztriának a haladékot, hogy észére térjen. El kell tehát nekik hinni.

Csak épen addig illenek mégis várni, míg Bánffy maga nyilatkozik. Mert ki tudja? Hátha mégsem egészen hiven közölték azok az újságok a Bánffy terveit! Hiszen elvégre ez sem lehetetlen...

POLITIKAI HIREK.

Válság-mesék. A függetlenségi pártnak esti organuma sok csinos mesét mond a Bánffy-kabinet válságáról. Először megbuktatja a kabinetet általánosságban, aztán — arra az eshetőségre, ha első meséje nem válnék be — megbuktatja legalább részletekben. Az általánosságban való buktatás meséje röviden abban foglalható össze, hogy a kabinet a körülmények kényszerénél fogva fog megbukni; ha pedig a körülmények nem volnának elég kényszerítőek,

akkor fog akadni a szabadelvű pártban egy második Darányi, aki a kabinet megbuktatására palotaforradalmat csináljon. Látnivaló, hogy ez még mesének is kaizandos egy kissé. Ellenben a részletekben való buktatás igazolására már sokkal különb meséi vannak az esti organumnak. Konstatálja ugyanis, hogy Lukács László, Darányi Ignác, Wlassics Gyula és Erdély Sándor nem voltak jelen a tegnapi minisztertanácson; ezek tehát az említett forrás szerint a rekonstrukció alkalmával ki fognak maradni. Nem jöttek el, mert az új Bánffy-kabinetben nem lesz helyük. A közönség persze ezt a következtetést kissé önkényesnek találná s egyéb okokat is sürgetne; az esti organum tehát ezekkel is szolgál. Elmondja, hogy Lukács László még a második provizórium idején állást foglalt a provizórium ellen s a végleges rendezést követelte. A tárcáját is kötötte ehhez az állásponthoz. De akkor engedett a rábeszélésnek és várt. Most azonban az osztrák fordulat meggyőzte, hogy megint provizóriumot terveznek; ő tehát megy és átengedi helyét másnak. Darányi viszont azért menne, mert az önálló vámtarifa elkészítése az agrárérdekek háttérbeszorításáról győzte meg és a vámertekezletet is azért hagyta ott, mert haragudott az egész kabinetre. A fordulat neki is kapóra jött és megy. Az Erdély Sándor távozását az esti organum nagyon röviden üti el; hisz azt már a verebek is csiripelik. Ellenben Wlassicsot beteggé teszi, csak hogy a kabinetből való kimaradását valahogyan plausibilissé tegye. Így szabadul meg a derék újság a félkabinetől, s hogy valami sejtelmes akkord se hiányozzék, végül még azt jegyzi meg, hogy a szabadelvű klubban forr, kavargó és nyugtalankodik minden... És mindent el lehetne hinni a nyári mesemondónak, ha ezt a sejtelmes akkordot elhagyja. De hogy a Lloyd-klubban forrjon, kavargjon és nyugtalankodjék minden, holott ez a klub már a nyár óta el van hagyatva — ez sok. Ezt higgye el akárki, de józan ember nem teheti.

A „Politikai Értesítő“-t is elfogta a válság-láz és éjjel megküldte a saját külön meséjét. Eszerint uralkodó az a nézet, hogy Bánffyt a kiegyezés kérdésében folytatandó tanácskozások és legfelső kihallgatások után ismét meg fogja

Itt persze úgy lehetett építeni, mint akár egy asztalon, mert a torkolatához közeledő Pó rengeteg mocsaras, csatornáktól átszelt síksága sehol még csak dombot sem állít utba, viszont azonban építő-anyaggal is mostohabban látja el lakóit, amiért itt nem látjuk azt a pazarlást a kövel, sőt a márvánnyal, amely Olaszország legtöbb vidékét jellemzi s ehelyett, úgy látjuk, hogy Ferrara építői legtöbbször beértek jöfőke tartós téglával, díszítésül pedig szívesen alkalmaztak terracottát.

Az egyenes utcákon sűrűn találkozunk renaissance-kori palotákkal, melyek igénytelenebbek ugyan, mint a florencziek vagy bolognaiak, de izlésesek és szépek, részben fölötté eredetiek, mint a Roverella-palota, részben szép, arkádós, kertes udvarra nyílnak, mint a Palazzo dei Diamanti; de legtöbb sajátosságát Ferrara építészete a duomo piacán és annak közvetlen közelében halmozta össze. Igaz, hogy a Palazzo della ragione és a Palazzo Comunale eredeti jellegükből idő folytán ki lettek vetköztetve, az utóbbi előtt már csak két csonka oszlop jelzi a helyet, ahol hajdan Ferrara két nevezetes fejedelmének a szobrai állottak; de a duomo maga, homlokzatával, szép kora-renaissance harangtornyával, hatalmas belsejével, melyet néhány jeles ferrarai és bolognai művész oltárképe díszít, hosszasan bilincseli le figyelmünket. Déli oldala s főképen homlokzata, a veronai San Zenohoz hasonló lombardiai román

stílusban épült, de három évszázad folyamában felsőbb rétegeiben lassanként átalakult göttá; ives gallériának hármass rendszere a kapu fölött emelkedő loggiával együtt oly bizarrul élénk képet nyújt, amely mélyen vésődik be emlékezetünkbe. A tisztán építészeti díszítéshez nemkévesbbé gazdag plasztikai dísz is járul és pedig abból az eredeti fajtából való, amelyet egy-két olaszországi mester függetlenül úgy az ó-keresztény és a bizanci hagyományoktól, mint a pisai iskola befolyásától igyekezett főképen Veronában, Ferrarában és Modenában kifejleszteni s amely végtelen naivsága, néha szinte megnevezhető kezdetlegessége mellett is és ellenére példátlan formáiban oroszlánainak és oszlophordó törpeinek, akiknek gyomrukából nőtt ki a fejük: erős érzésével és phantasiájával, kifejezésre és változatosra valló erélyes törekvésével tiszteletünket és érdeklődésünket egyaránt megérdemli.

A Palazzo Comunale hajdan az Esték palotájához tartozott s ezért összeköttetésben is állott Ferrara urainak tulajdonképeni várával: a Castelloval, melyet csak néhány lépés választ el a dom piacától.

Az Esték hajdani várának sáncz-árkait már csak sekély víz önti el, a Pó-kapu felé néző oldalához szép, modern park csatlakozik, tornyainak párkánya és tetőzete sem egészen az többé, amely az Alfonsok fényes korában volt. De egészben véve mégis alig van középkori vár, amely egy népes városnak majdnem közepében oly épen és aránylag

változatlanul őrizte volna meg eredeti rendeltetésének és szerepének regényes, sötét, fenyegető jellegét, mint a ferrarai Castello.

Sötétvörös téglatömege magasságával messzeláthatólag emelkedik ki az egész város látóképéből, fekete árnyékát az árok vizére vetve, melynek színe fölött csekély magasságban nyílnak az egykori börtönök kicsiny, vasrácsokkal védett ablakai; egyik kaputornyából még most is csak lánczokon lógó felvonó-hidra lehet a vár belsejébe bejutni; szabályos négy szögletornya a mindenfelé fölfegyverzett, mindenfelől leküzdhetetlen hatalom daczos képét látszik nyújtani: az egész valódi megkövesült szimboluma az alattvalóit folytonos rettegésben tartó hűbéri kényuraságnak.

Pedig ez a Castello nagyon vig és zajos életet is látott régente. A ferrarai Esték udvarát az olaszországi renaissance valamennyi fejedelmi udvara között pompaszeretettel, élvágy és előkelőség dolgában elsőnek tekintették; ünnepélyei, szép női, életkedve épen úgy vonzotta a „Cortigiáno“ szabályai szerint élő udvaronc világit, mint tudomány és művészet iránti lelkesedése és áldozatkészsége a XVI. század vándor-humanistáit, költőit és festőit; és Goethe joggal adja estei Eleonora szájába azt a büszke mondást:

„Itáliának nincs oly nagy neve,
Melyet házuuk vendégeül nem ismert.“

Az Esték annyiban különböztek az olasz renaissance többi kisebb és nagyobb kényurai-

bizni ő felsége, amikor egyttal a régóta emlegetett miniszteri személyváltozások is be fognak következni. Nem lehetetlen azonban, végzi a könyvatos meséjét, hogy ő felségének a válság folyamán a magyar parlament vezérégyéniségeivel tartantó tanácskozásai egészen váratlan fordulatot fognak eredményezni.

Goluchowski távozása. Egy könyvatos értesítő Bécsből azt az információt kapja, hogy Goluchowski távozása most már elhatározott dolog. Ugyanez a forrás ma Szögyény-Marich László berlini nagykövetet jelöli a külügyminiszteri állásra és tudni véli, hogy a Toblachban nyaraló nagykövet legközelebb kihallgatásra utazik a királyhoz.

Milencich lemondása. Fiuméből táviratozzák: Lovag Milencich Péter, a siemei kormányzó kipróbált embere, lemondott polgármesterhelyettesi és municípium-igazgatói állásáról. A kormányzó, aki a lemondást tudomásul fogja venni, helyébe Valencich Antalt fogja kinevezni, aki gróf Zichy kormányzósága idején mint titkár működött.

A függetlenségi párt akciója. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt vezére és elnöke Kossuth Ferencz a jövő hónap közepén tér vissza Budapestre Nápolyból és átveszi pártja ügyének vezetését. A párt szeptemberben folytatja az önálló vámtérlet érdekében megkezdett amaz akcióját, hogy az ország több városában népgyűlést rendez. Az első népgyűlés Kecskeméten lesz szeptember 4-én az önálló vámtérlet, a nemzeti bank érdekében és a kvóta felemelése ellen. A népgyűlést Horváth Ádám országgyűlési képviselő rendezi.

KÜLFÖLD.

Az orosz-bolgár katonai egyezmény. Konstantinápolyból táviratozzák: Az orosz-bolgár katonai egyezmény híre a porta köreiben nagy nyugtalanságot keltett; a legutóbbi minisztertanács elhatározta, hogy a bolgár határon összpontosított csapatokat nem vonják vissza, sőt azokat még csak folytatni fogják.

A nyelvkérdés Csehországban.

A prágai német egyesület arra való tekintettel, hogy az autonóm városoknak az állami hatóságokkal való érintkezésében a hivatalos nyelv dolgában minő szempontok legyenek irányadók, a következő feliratot intézte gróf Thun osztrák miniszterelnökhöz:

A szomorú tapasztalatokban annyira gazdag prágai németeket kevés olyan fájdalmas meglepetés érte, mint aminek azok a hírek, amelyek a kormánynak a nyelvkérdés szabályozására vonatkozó legújabb javaslatairól nyilvánosságra jutottak. Mindezekig a kormányok erősen ragaszkodtak ahhoz, hogy Prágát, amely évszázadok óta mint kétnyelvű város szerepelt, vegyes nyelvű territóriumnak tekintsék, ahol a hatóságok előtt a hivatalos aktusokban úgy a német, mint a cseh nyelv egyenlő jogokat élveztek. Báró Gautsch által kibocsátott nyelvrendelet ugyanebből a szempontból indult ki és Prágát kétnyelvűnek jelentette ki és most arról értesülünk, hogy a kormány javaslata szerint az eddig következetesen keresztülvitt kétnyelvűséget Prágára nézve elejtik s hogy a kormány részéről semmiféle akadályt sem fognak gördíteni az elé, hogy a tartományi főváros tisztán cseh nyelvű territóriumnak tekintessék. Ha ezek a javaslatok minden más tekintetben a német pártok követeléseinek megfeleltek volna is, úgy ami véleményünk szerint a prágai tartományi hatóságok elcsehesedése végett teljesen elvetendőek volnának, mert nem lehet elképzelni nagyobb megbántását és elkeserítését a német népnek, minthogy ez az ősrégi fészke a német kultúrának, a német tudománynak és művészetnek, a német ipar és kereskedelemnek, szóval a német életnek egy tollvonással a másik néptörzs egyedüli birtokába átengedessék. Semmi sem választhatná el jobban a németeket a csehektől, mint az, ha a cseh nyelvet megtennék az egyedüli hivatalos nyelvnek Prágában. Mert vajjon miféle összekötő kapocs maradna meg a két nemzetiség között akkor, ha a tartományi fővárost, mely évszázadok óta közös birtoka mind a két népnek és amely közgazdasági és kulturális középpontja mindkettőnek, hivatalosan cseh területnek proklamálnák s ezzel a németiséget megfosztanák ősrégi nemzeti jogaitól.

A felirat hivatkozik a németek nagy adószolgáltatására, továbbá arra a körülményre, hogy Prága a székhelye a legmagasabb hatóságoknak, német egyetemnek, egy virágzó német színháznak és aztán így folytatja tovább: Prága kétnyelvűségét törvénnyel kell határozottan és világosan kimondani s ezt nem szabad függővé tenni az egyik nemzetiség számbeli arányától, amely alkalmat ad arra, hogy a nemzeti terrorizmus tulajdonsokra ragadtassa el magát. Abból, hogy a németek a nyilvános életben való szerepléstől a csehek ultra-sovinisztikus mozgalmai, sőt véres zavargásai következtében tartózkodó álláspontot foglaltak el, még nem következik semmi. Amennyire

ez nem bizonyít a németek gyengesége mellett, annyira nem dokumentálja a csehek erejét. Ha azonban a lapok megezőfolatlanul azt jelentik, hogy a jövőben az autonóm városokban az autonóm hatóságok hivatalos nyelve irányadó lesz az állami hatóságok nyelvére nézve, akkor az ellenpártnak meg volna az a büszke elégtétele, hogy a városi közigazgatásból a német elemnek és a német nyelvnek kijártására irányuló törekvése maga után fogja vonni a német hivatalos nyelvnek kiküszöbölését az állami közigazgatásból. A felirat a végén még hivatkozik arra, hogy a helytartóság akkor, amikor még gróf Thun volt a helytartó, ki-mondotta, hogy a prágai utcákat jelző táblák két-nyelvűek legyenek.

A Dreyfus-ügy.

(Távirati tudósítások.)

Akárhogy magyarozgatják is egynemű franczia körök, hogy a Párisban ujabban folytatott vizsgálatok semmi összefüggésben sincsenek a Dreyfus-üggyel, tény az, hogy minden ujab letartóztatás és minden vizsgálat a Dreyfus eltemetettnek hitt ügyével van kapcsolatban. Egyelőre természetesen még nem lehet tudni, milyen fordulatot vesz az ügy és a világ csak lesi-várja, mi lesz a sok vizsgálat.

Az ügyről ma a következő táviratokat kaptuk:

Páris, július 28.

A lapok megerősítik azt a hírt, hogy a Paty du Clam őrnagy ellen emelt vád fölött ma fognak dönteni. A lapok többsége tudni véli, hogy a köztársasági ügyész a Paty du Clam ellen való eljárást helyteleníti. Más lapok ellenben arról értesültek, hogy az ügyész parancsot adott a vizsgálat megindítására. A „Radical” azt jelenti, hogy Zola július 18-án a tárgyalás napján este Versaillesből Londonba utazott.

Páris, július 28.

Fabre vizsgálóbíró ma délután ki fogja hallgatni Piquard-t. Piquardnak du Paty de Clam ellen emelt vádjá tekintetében még semmi intézkedés sem történt. Scheurer-Kesztner szenátort, aki jelenleg Svájcban van, értesítették, hogy menjen Belfortba, ahol a bíró ki fogja hallgatni.

Páris, július 28.

Az igazságügyi palotában ma az a hír volt elterjedve, hogy Bertulus vizsgálóbíró, akinek a vizsgálatban teljesen szabadkezet biztosítottak, elrendelte Paty du Clam ezredes ellen a bűnügyi vizsgálatot.

tól, hogy családjuk aristokratikus származásának régiségére nézve valamennyit fölülmúlta és hogy fejedelmi hatalmuk a ferrariaknak hosszú pártharcuk után történt önkényes meghódolásán alapult, tehát bizonyos legitim eredettel bírt. Egyebekben ők is a kor uralkodó szellemét követték: egyetemet alapítottak, hírneves humanistákat hívtak meg fiaik nevelésére, művészeket foglalkoztattak és megjutalmazták az őket dicsőítő költőket; s mellett azonban a kegyetlenségek és ármányok emlékeinek egész sora tapad a Castello néma falaihoz. Törvénytelen szülöttek, akik a hatalmat elragadják a törvényesektől; testvérek, akik egymás ellen összeküvést forralnak; hitvesek, akik mostoha fiukkal kötnek szerelmi frigyét s a kiket azért férjük kivégeztet; bérnyilkosságok, amelyek büntetlenül maradtak, mert értelmi szerzőjüket kutatni veszélyesnek látszott; mindezek a jelenségek csak épen úgy napiróndban voltak Ferrarában, mint Olaszország többi államaiban abban a korban, amelyben Pontanus fölkiáltása szerint: „semmi sem volt ocsóbban vásárolható, mint egy emberélet”, s amelynek jellemzésére a krónika följegyezte annak a pástornak az esetét is, aki buzgón sietett meggyónni azt, hogy bűjt idejében saját-készítés közben egy csöpp tej került a szájába, de csak a gyóntató-anya nógatására amugy mellékesen vallotta be azt is, hogy időközben társaival együtt egy pár embert kirabolni és megölni segített.

A sok történelmi név között, amelyet rövidebb vagy hosszabb idő csatol a ferrarai fejedelmi várhoz, egy sincs, amelynek említése annyi ellentmondó emléket idézne fel, mint a Lucrezia Borgiáé.

Családja, amelyhez az átöröklődő átok és bűn végzete úgy hozzákötve látszott lenni, mint a Tantalidákhoz vagy Merovingokhoz, tényleg tagjai legtöbbjében fényes és rendkívüli természeti adományokkal volt megáldva. Ilyeneket örökölt Lucrezia is, de mégis bizonynyal nem ezek az öröklött tulajdonai, mint inkább tisztán és kizárólag a pápai trón és Franciaország barátságának biztosítására irányuló politikai tekintetek voltak azok, amelyek Ercóle d'Este herceget arra indították, hogy fiát és örökösét, Alfonsot, ugyszólván rákényszerítse a házasságra azzal a nővel, aki már akkor, fiatalokora ellenére, nemcsak két fölhomlott jegyességre és két szerencsétlen veget ért házasságra tekinthetett vissza, de akinek személyét a közhiedelem szóval ki sem fejezhető sötét bűnök gyanujával hozta összeköttetésbe.

És Lucrezia megjelent Ferrarában és megjelenése hájjával, mosolya varázsával, szelleme csillámával elűzte mindazt a gyanút, agályt, bizalmatlanságot, amely őt várta; meghódította sorra mindazokat, a kiknek körében kellett ezentul életét töltenie: férjét, akinek kissé durva s csak a gyakorlatihoz hajló természete alig talált örömet másban, mint ágyuk öntésében, előkelő és rátartó rokonságát, melynek kivált nőtagjai előbb arczfintorgatással majd fél-

tékenységgel fogadták a kalandosirű jövevényt, Ferrara népét, amely előbb meg-bámulta, azután csakhamar rajongott érte és a költőket, a kiknek lantja verse-nyezve zengte dicséretét, a római őskor Lucreziájához s a mythologia minden isten-nőihez hasonlítva őt, Ferrara fejedelmi udva-rának sugárzó középpontját.

Alfonsonak és Lucreziának nemcsak sir-jait enyészette el a későbbi kor, de képeit is; és a bájos fejedelmű arczvonásaira biztos következtetést nem is vonhatunk másból, mint egy, egybekelésé alkalmából vett emlékérem-ből, mert a többi, neve alatt szereplő arcz-képek hitelességre igényt nem tarthatnak. Ugy ennek az éremnek, mint kortársai le-írásának tanúsága szerint a Lucrezia híres szépsége nem annyira vonásai nemes szabá-lyosságában, mint inkább arca, alakja és mo-dora végtelen bájjában és kellemében rejlett. Személyének hódító varázsát azonban, mióta atyja és bátyja dámoni befolyása alól meg-szabadult, nemcsak külseje bájjának, hanem kétségbevonhatatlan kifűnő lelki és szellemi tulajdonainak is köszönhetette.

Eletének egész ferrarai korzaka alatt — kivéve állítólagos gyöngéd viszonyát egyik cso-dálójához, Bombóhoz és a szerencsétlen költő, Ercole Strozzi meggyilkoltatásának mindaddig ki nem derített tragédiáját — semmi homály sem borítja alakját. Multjának sötét hátterétől tisztán és fénylően válik el az, akár tekintük őt mint hűvest és anyát, aki — majdnem

A „Temps” ezzel szemben azt jelenti, hogy délutánig döntés nem történt.

Egy vidéki lapban ma egy hirdetés jelent meg, amelyben az áll, hogy a Walsin-Esterházy-féle várkastélyt a hozzátartozó nyolcz hektár földdel együtt eladják. Ha az eladás sikerül, Esterházy őrnagy felesége Vettaucourt-ba utazik, ahol szüleinél a Meuse-departement-ban fog lakni. A Walsin-Esterházy-féle birtok a Marne-departementban van, a várkastély maga Dominiquain la Manchette néven ismeretes. (N. Fr. Pr.)

Páris, július 28.

Több lap azt állítja, hogy Bourgeois közoktatási miniszter hat hónapra fölfüggesztette állásától Stapfer bourdeauxi egyetemi tanárt, aki, mint ismeretes, a minap Couat rektor sirjánál beszédet mondott, amelyben a jelenlegi francia közállapotokat korholta. (N. Fr. Pr.)

A spanyol-amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

A béketárgyalások hivatalos megkezdéséről immár a spanyol kormány is hivatalos nyilatkozatot adott ki. Az amerikai kormány huzza-balasztja a tárgyalásokat azzal a nyilvánvaló célzattal, hogy ezalatt elfoglalja Puerto-Ricót és még exponáltabb helyzetbe hozza Spanyolországot, amely az esetben, ha ez a sziget is elvész, kénytelen lesz magát teljesen az Unio kegyelmének átadni és egyszerűen elfogadni azokat a feltételeket, melyeket az Unio eléje szab.

A ma érkezett táviratok a következőket jelentik:

A béke.

London, július 28.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Washingtonból:

A fegyverszünetet csak abban az esetben fogják megkötni, ha teljesen kötelező garanciákat adnak arra nézve, hogy azt a béketárgyalások fogják követni. Ezenfelül Spanyolországnak az előleges szerződésben köteleznie kell magát arra, hogy elfogadja azokat a feltételeket, amelyeket az Egyesült-Államok a béketárgyalások alapjául kötnek ki.

Azt hiszik, hogy ha Spanyolország tudomást fog nyerni e feltételekről, egyelőre visszahatás fog beállni a békés hangulatban és újra a háború folytatása mellett lesznek, de valószínűleg csak addig, míg San-Juan de Puerto-

Rico teljesen körül lesz zárva, ami a katonai szakértők véleménye szerint két hét alatt bekövetkezik.

A kormány, úgy látszik, még eddig csak két feltétel tekintetében döntött: Kuba függetlensége és Puerto-Rico átengedése tekintetében, még pedig azzal a kikötéssel, hogy Spanyolország vállalja el mind a két szigetet adósságait. Hadikárpótlást ellenben nem fognak követelni, hacsak Spanyolország az ellenállás folytatásával újabb nagy költségeket nem okoz az Egyesült-Államoknak, arra kényszerítvén az Uniót, hogy hajórajt küldjön Spanyolországba és nagyszabású hadműveleteket indítson az Antillákon.

Köln, július 28.

A „Kölnische Zeitung” szerint az amerikaiak azért kételkednek a spanyolok békeajánlatának őszinteségében, hogy ezzel időt nyerjenek s ezalatt Puerto-Ricót elfoglalhassák. Ha ez sikerül nekik, úgy kétségtelenül még nagyobb nyomattal érvényesíthetik Spanyolországgal szemben követeléseiket.

Páris, július 28.

A „Temps”-nak jelentik Madridból: A lapok túnyomó része, úgy látszik, elfogadhatóknak tartja az amerikaiak feltételeit mindaddig, míg az Egyesült-Államok hadi kárpótlást nem követelnek és tiszteletben tartják Spanyolország szuverenitását a Filippini-szigeteken.

Madrid, július 28.

A mai minisztertanács után félhivatalos jegyzéket tettek közzé, amely a következőket mondja:

A washingtoni francia nagykövet 26-án a spanyol kormány nevében Mac Kinley elnöknek üzenetet adott át, amelynek az a célja, hogy a felek a háborúnak véget vessenek és a békefeltételek alapvonalait megállapítsák. A kormány arról értesült, hogy Mac Kinley elnök kijelentette, hogy megkérdezi a minisztertanácsot és arra kérte Cambon nagykövetét, hogy további tanácskozások céljából jöjjön el ismét a Fehér-Házba.

A „Fabra”-ügynökség-et hivatalos körökben arról biztosították, hogy az említett üzenetnek a lapokban közölt tartalma nem felel meg a valóságnak.

New-York, július 28.

Az „Evening World” washingtoni távirata jelenti:

Day külügyminiszter és helyettese, Moore államtitkár már megállapították a béketárgya-

lások alapjait, melyeket a kormány elé terjesztenek. A részleteket szigorúan titokban tartják, mindazonáltal bizonyossággal állítható, hogy a főbb pontok a következők:

1. A Kuba fölött való spanyol fenhatóság földadása annak az elismerésével, hogy Kuba lakosságának joga van amerikai védelem alatt állandó kormányformát választani.

2. Puerto-Rico teljes és föltétlen átadása az amerikai Egyesült-Államoknak.

3. A Filippini-szigetek kérdésének szabályozása értekezlet vagy bizottság által.

Amerika a kormányzati felelősség bizonyos csekély mértékével kapcsolatban a legnagyobb kereskedelmi előnyöket fogja kívánni a maga számára. A mi a Mariana- és a Karolina-szigeteket, valamint a többi hódításokat illeti, ez a kérdés a haladéktalan megegyezésnek és a békekötésnek nem fog akadályul szolgálni. A kabinet egy tagja, aki a „Fehér ház”-ban tartott tegnap esti tárgyaláson jelentékeny részt vett, ma kijelentette, hogy annál a kérdésnél, hogy az Egyesült-Államok esetleg minő birtokokat szerezzenek a Filippini-szigeteken, valószínűleg csupán egyetlen szigetről lesz szó.

Háború Puerto-Ricon.

Madrid, július 28.

San-Juan de Puerto-Ricoból érkezett hivatalos távirat szerint az amerikaiak Yanco felé nyomulnak előre és több ízben megütköztek a hétszáz főnyi önkéntes csapatokkal, amely az éjszötétjében szakadatlanul támadta az amerikaiakat, akik kénytelenek voltak tegnapi állásaikba visszavonulni.

New-York, július 28.

St.-Thomasból érkezett távirat szerint a Puerto-Ricon levő spanyol csapatokat az egyes városokból Juanba fogják összevonni és a város erődítményeit megerősítik.

TÁVIRATOK.

A román király Oroszországban.

Pétervár, július 28. Károly román király és Ferdinand trónörökös délelőtt tizenegy órakor érkeztek ide. Fogadásukra megjelent Miklós császár az összes nagy-

minden évben egy új kiseddel karján — egész odaadással szentelte magát gyermekei gondos nevelésének, akár itéljük meg mint nőt, aki a jótékony és humanitás minden cselekedeteiben legelő jár, mint honleányt, aki drágságait vitte a háború szorongattatásai között a háza oltárára, vagy végül mint fejedelmöt, aki gréyével, bölcseségével, föllépésének méltóságával a legtapasztaltabb államférfiakat bámolatba ejtette s a Bayard életíróját erre a vallomásra készítette: „Jose bien dire, que de son temps, ni beaucoup avant, il ne s'est point trouvé de plus triomphante princesse”.

És a ki mindebben képmutatást lát, az ám olvassa el a levelet, melyet a fiatalon — csak 39 éves korában — elhalt hercegnő halálos ágyán írt a pápának s amelyből a hamisítatlan keresztényi önmegadás, a megtisztult lélek derüje, a lelkiismeret szilárd nyugalma beszél hozzánk egyszerűségükben is ékes szavakkal.

Lucrezia Borgia valóban egy mosolygó sphynx a világtörténelem alakjai között; lényének pszichológiai rejtélyét a történeti kutatásnak soha sem fog sikerülni egészen kifürkészni, gyalázói és magasztalói soha sem fognak egymással megegyezésre jutni és a Castello komor falai, amelyek látták dicsőségét és halálát, láthatták erényeit úgy, mint bűneit, soha sem fognak tanúságot tenni amellett, vajjon a XVI. század aranyfűrtü Circeje bal-örstől földözött, félreértett, méltatlanul meggyalázott áldozata volt-e erkölcsstelen korának, vagy egy képmutató szörnnyeteg, akinél minden

erény hazugság volt s csak a bűn igaz, vagy egy gyöngé, gyarló nő, akit változó környezete tett elvetemültté vagy erkölcsössé?

Az Esték művészeti érzeke nemcsak a Castello belsejét díszítette föl, de a városban elszórt egyéb palotákat is. A „Palazzo Schifanojé”-ban, amelynek neve körülbelül „Gond-űzőt” jelent, e század közepétől a XV. századbeli ferrarai festőiskolától származó freskók egész sorozatát fődözték föl, amelyeknek nagyrésze eléggé épen maradt a későbbi mészrétegek alatt s amelyek a páduai Salone korábbi falképeire emlékeztető módon hozzák kapcsolatba a csillagászati állatkör jeleit az emberi foglalkozásokkal s ezeket a dalotá akkori tulajdonosa: Borso herceg életével.

Ez a Borso d'Este, Ferrara első hercege, nemcsak mint pompaszerező és bőkezű meczenás volt híres, hanem el van ismerve az is, hogy mint ügyes politikus erős alapokra tudta a maga és utódai fejedelmi hatalmát építeni. A schifanojabeli freskók azonban szembeüvölő élet-hűségük ellenére kevés fogalmat nyújtanak a fejedelm nagy államférfiúi cselekedeteiről. Ezekben a képeken Borso herceg minduntalan vadászatra megy vagy vadászatról jön, egyszer egy számarversenyben győzőrködik, egyszer pedig a bohóczát ajándékozza meg s ezek mellett az igénytelen szórakozásai mellett politikai mozzanatokként legfőleg az oly jelenetek tűnnek föl, amelyeken például az érdemes herceg egy levelet kap vagy egy követség tisztelgését fogadja. Azonban a kompozíció szegényessége dacára a képek fölötté becses részleteket tar-

talmaznak a ferrarai quattrocentisták éles megfigyelése és a naivsáig igaz ábrázolása által. Csak a fejedelm hangulatának reflexképeit kell megnéznünk környezete arcain, amelyek a legboldogabb meglegedéstől sugároznak, mikor Borso ur jókedvű s kérélhetetlen szigorral ránczolódnak, mikor Borso ur komoly arcot mutat, hogy tisztában legyünk vele, mennyi öntudatos vagy öntudatlan emberismeret vezette Francesco Cossának és tanítványainak ecsetjét.

A ferrarai festőiskola fejlődésmentének teljesebb képét nyújtja a Palazzo dei Diamantiban berendezett városi képtár. Itt ismerkedünk meg a Cossa előzőivel és utódaival, a váltakozva páduai és bolognai, majd velencei befolyások s legkésőbb a Ráfael behatása alatt képződött ferrarai iránynyal, amely a régiek képeken kissé szigorú és nehézkes vonalakban, komoly realizmusban és jó modellirozásban nyilvánul, később pedig főképen a szinezés pompája és opálos fénye s a kompozíciónak néha tulgazdag és ábrándos voltaival tűnik ki.

A késő ferrarai iskola diszei: Garofalo és Dosso Dossi szintén méltóan vannak szűkebb hazájukban képviselve; amaz rokonszenvesebb, de a Ráfael befolyásával szemben kevésbé őrizte meg önállóságát; emez mindvégig eredetibb, de bizarr, sőt néha majdnem visszataszító, csak a ferrarai múzeumbeli nagy ol-tárképen tudja gondolata magas szárnyalásával és színei ragyogó erejével egészen megérinteni velünk belső lényét.

hercegekkel és a polgári és katonai főméltóságokkal. Miklós császár a legszívélyesebben üdvözölte a királyt és a trónörökösöt. Nikolajevics Mihály nagyherceg megölelte a királyt. Gróf Muraviev külügyminiszter igen szívélyesen üdvözölte Sturdza román miniszterelnököt. A pályaudvartól Alexandriáig testőrök állottak sorfalat. A császár Károly királylyal, a trónörökös Alexandrovics Mihály nagyherceggel, gróf Muraviev külügyminiszter Sturdza miniszterelnökkel ült egy kocsiban. A palotába érkezve, a király és a trónörökös meglátogatták Alexandra Feodorovna ezárnét és Mária Feodorovna özvegy ezárnét. A családi reggeli után, amelyen a két ezárnén kívül a görög királyné, András görög herceg, a sziámi herceg és az összes nagyhercegek és nagyhercegnők részt vettek, a román király és a trónörökös látogatást tett a nagyhercegeknél és nagyhercegnőknél.

Pétervár, július 28. A román király és a trónörökös látogatása alkalmából a „Journal de St.-Petersbourg” a következőket írja:

Üdvözljük az uralkodót, aki több mint 30 év óta oly nagy bölcseséggel intézi a sorsát egy, velünk baráti viszonyban álló szomszédos népnek, s amelyet a történet, a vallás és a hagyományok közössége fűz össze az orosz néppel. Szívünk parancsolja, hogy hódolatunkhoz, amelyet ma I. Károly királynak bemutatunk, csatoljuk hódolatunkat Erzsébet királyné irányában is, aki a korona ragyogásával oly csodás tehetség dicsugarait egyesíti. Üdvözljük a trónörökösöt is, akit a császári udvarhoz családi kötelek fűznek és aki Oroszországban tett korábbi látogatása alkalmával oly nagy rokonszenvet tudott magáról irántébreztetni. Nem kételkedünk abban, hogy a császár fejedelmi vendégei a szíves fogadtatásban, amelyben a főváros népe részesíti őket, újabb bizonyosságát fogják látni azoknak az érzelmeknek, amelyek az orosz nemzetet áthatják és szívesen hisszük, hogy kellemes emléket visznek magukkal látogatásukról.

A spanyol király betegsége.

Madrid, július 28. Az orvosi jelentés szerint a király betegsége normális lefolyású. Komplikáció nem állott be.

Trodd örüit.

London, július 28. A központi büntető-törvényszék Trodd czipészt, aki gróf Ares-Walley ellen merényletet követett el, örültnek jelentette ki és elrendelte, hogy egész életére tébolydába zárják.

A festészetén kívül a színművészet is jelentékeny lendületet kapott Ferrara fejedelmétől, akik színházukban nemcsak Plautus és Terentius vigjátékait hozatták színre s a „Moresca” neve alatt a mai balet alakját honosították meg, de költőiket is előszeretettel foglalkoztatták különösen alkalmi színművek írásával; ilyenekkel próbálkozott Bojardo és ilyenekkel tűnt föl először a fiatal Ariosto, akinek a neve Ferrara legnagyobb dicsőségét képviseli, mint ahogy emlékszobra is ma a város legmagasabb helyét foglalja el annak a szép és nevezetes oszlopnak a tetején, amely magában véve sajtóságot hirdetője az emberi dicsőség s a politikai viszonyok mulandóságának, mert ez az oszlop eredetileg az Ercole herceg emlékének volt szánva s később egymásután szolgált a VII. Sándor pápa, egy szabadságnemző, a nagy Napoleon s végül Ferrara híres költője szobrának talapzatának.

Az „Orlando Furioso” dalmokára még a róla nevezett ház is emlékeztet itt, amelyet ő maga építtetett magának s amelybe élete utolsó öt évét töltötte; az egyszerű kis ház sok, a költő által használt tárgyat tartalmaz s eléggé élénken jeleníti meg Ariosto békés, önelégült életét, amelyre a homlokzatra illesztett táblának a költőtől eredő tréfásan dicsekvő föliratából is következtethetünk.

Míg ez a költő csak geniusának megfelelő derült, vidám emlékeket hagyott hátra, annál kinosabbak azok, amelyekhez a szerencsétlen Torquato Tasso neve és ferrarai időzése fűződik.

A pápa egészségi állapota.

Róma, július 28. Az „Osservatore Romano” jelenti, hogy a bibornokok és a pápai udvar tisztviselői megkezdték szokásos szabadságukat, ami bizonyára nem történt volna, ha csak a legkisebb aggodalom forgott volna is fenn Leo pápa egészségi állapota iránt. A pápa tényleg igen jól érzi magát.

HIREK.

Bismarck állapota.

(Távirati tudósítások.)

A Friedrichsruhban betegen fekvő vaskanzellár állapotáról ma érkezett hírek kissé megnyugtatóbbak. Korántsem jelenti ez azt, hogy a legnagyobb veszedelemtől már nem kell tartani, de a beteg jól töltötte az éjet, ami az ő korában és az ő bajában örvendetes dolog. A herceg állapotáról ma érkezett távirataink a következők:

Berlin, július 28.

Friedrichsruhétáviratok megerősítik Bismarck állapotának komoly voltát. Tegnap a herceg aránylag elég jól érezte magát, étvágya is volt egy kicsi, agyműködése egészen normális és élénk. Esti nyolcz óraker a hírek kedvezők voltak. Kétségen kívül komoly krízis forog fönn, de remélik a jórafordulást, bár az akuttá vált gyuladási roham igen súlyos volt. (N. W. T.)

Berlin, július 28.

Friedrichsruhe hermetikusan elzárása folytán nagyon nehéz hiteles értesüléshez jutni Bismarck állapotáról. A „Vossische Zeitung” azt írja, hogy Bismarck herceg valóban súlyos beteg. A család tegnap a legrosszabbtól tartott, de a herceg az éjjel nyugodtan aludt és állapotával ezzel javult, noha még mindig van ok aggodalomra. A „B. Tageblatt” szerint a herceget a múlt éjjel való hétérai nyugodt alvás megerősítette; lélekzete normális. Bismarck fia azonban a hét végeig Friedrichsruhban maradnak és Schweninger tanár sem hagyja el a legközelebbi napokban a herceget. A „Lokal-Anzeiger”, mely tegnap a riasztó sürgönyt közölte, már visszakapál. Ma azt jelenti, hogy a herceg közvetlen életveszedelemben nincs, de betegsége akut jellegű. Aggasztó a herceg nagy gyöngesége. Az orvosok szakadatlanul megfigyelik a beteg állapotát.

Hamburg, július 28.

Bismarck herceg állapota — mint a „Hamb. Corr.” Friedrichsruhéból jelenti — tegnap óta nem fordult rosszabbra, sőt némi-

leg javult. Ha nem volnának heves fájdalmak arczán és lábaiban, állapota meglehetősen jónak lenne mondható. Az éjet a herceg igen jól töltötte és elég jól aludt.

Hamburg, július 28.

A „Hamburger Nachrichten”-hez Bismarck herceg állapotáról érkező hírek szerint semmi ok sincs a nyugtalanásra. A herceg ugyan még mindig szenved, de a két legutolsó éjjelt nagyon nyugodtan átaludta, ami mindenesetre nagyon jó. A herceg, akinek étvágya naponta erősödik, ma már dohányzott is. A humora sohasem fogyott ki és most sem hagyja el öregségében és betegségében sem. Mikor tegnap a tornászok be akartak hozzá jönni és meghallotta, hogy az orvosa ezt nem engedi meg, azt izente a tornászoknak, hogy vigasztalódjanak, ha nem jöhetnek be, mert legalább ő tornázik helyettük. A hercegnek feje ugyanis nagyon alatt van és lábai magasabban vannak, mire azt jegyezte meg, hogy hiszen ő már nyolcz nap óta a feje tetején áll. A Bismarck állapotában beálló minden fontosabb változásról azonnal értesítik a lapokat. (N. Fr. Pr.)

Berlin, július 28.

Bismarck állapota tegnap délelőtt óta nem változott. Ennek következtében a teljes javulás nincs kizárva. Az összes ideérkezett táviratok szerint ma úgy érzi magát, mint tegnap. A lábfaidalmak nem szüntek meg. Alvása elég nyugodt volt. Állapota semmi esetre sem rosszabbodott. Ma reggel, mint rendesen, kiszitta a pipáját, lapokat olvasott és reggelire kaviárt, sonkát evett és sört ivott. Schweninger elhalasztotta szászországi utazását. (N. W. T.)

Hamburg, július 28.

A „Hamburger Nachrichten” jelenti: Bismarck herceg állapota még orvosi kezelést igényel, de nyugtalanásra nem ad okot. A betegnek fájdalmak még vannak ugyan, de az utolsó két éjet aránylag jól töltötte. Étvágya növekvőben van. A dohányzás ismét jól esik neki és humora is visszatér.

Augusztus elsőjén új előfizetést nyitunk lapunkra:

Előfizetési árak:

Augusztus óra 1 frt 20 kr.
Augusztus 1-től október 31-ig . . . 3 frt 50 kr.
Augusztus 1-től december 31-ig . . . 5 frt 90 kr.

Kérjük azokat a vidéki tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése július végén lejár, hogy a megújításról időkorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A királyné utókurája. Bad-Homburgból táviratozzák a N. W. T. utján, hogy a királyné utókurára oda fog utazni. Ferencz József király szeptember elején meg fogja ott látogatni. Ez alkalommal királyunk és királynénk a német császári párral fog valószínűleg találkozni.

— A kóburgi nász. Féhivatalosan jelentik, hogy József főherceg családja Dorottya kóburgi hercegnőnek Günther Ernő schleswig-holsteini herceggel való esküvőjén nem lesz képviselve.

— Személyi hírek. Báró Lévay Henrik főrendiházi tag ma hosszabb tartózkodásra Póstyén fürdőbe érkezett. — Frigyes főherceg és neje Izabella főhercegnő, valamint leánya Krisztina főhercegnő jelenleg Badenben tartózkodnak, ahol a két főhercegnő a Fangó-gyógyimódot használja.

— Arany László betegsége. Arany László, aki, mint megirtuk, nagybeteg, nyugtalanul töltötte az éjet. Családja már a katasztrófától félt, ez azonban szerencsére nem következett be. A mai orvosi konzilium is válságosnak találta a betegséget. Arany hogyléte felől a mai napon többek között Perczel Dezső belügyminiszter, Szilágyi Dezsa, a képviselőház elnöke, Bezerédy István miniszteri tanácsos, Hegedűs Sándor országgyűlési képviselő, Berzeviczy Albert, a képviselőház alelnöke, gróf Desseffy Aurél, a földhitelintézet elnöke és Ádám András kuriai bíró tudakozódott.

Az újabb történelmi buvárlat a ferrarai Tasso-reminiszcencziákat jobbra megfosztotta regényes színezetűktől. Nincs semmi támpont arra, hogy az Esték udvaránál oly szívesen látott rajongó lelkületű költő csakugyan szerelmes lett volna Ferrara akkori hercegének, II. Alfonzának nejebe; ellenben minden jel arra mutat, hogy a világgal meghasonlott dalnok beteg volt s egy neme a rögeszmének volt az a hite, hogy őt a herceg üldözi, amiért nemcsak panaszokra, de szidalmakra is fakadt ellene. A boldogtalant tudvalevőleg mint elmebetegét az Ospedale Sant'Annába zárták, amely ma egyetemi klinika s ahol még mutogatják a Tasso börtönének nevezett kis fülkét, melyben állítólag a különöz Byron is önkénytelen elzáratta magát, hogy ott a Megszabadított Jerusalemból költőjének szelleme szállja meg.

Végül Olaszországnak még egy nagy alakját idézi emlékezetünkbe Ferrara, főleg a fehérmárvány-szoborral, mely a Castello délkeleti szöglete mellett emelkedik.

Girolamo Savonarola e szoboralakjában is hátat fordít a világi hiúság és zsarnokság büszke várának, mint ahogy gyűlölte azt gyermek- és ifjúkorában, mint Ferrara szülőltje, akit rajongó vágy kergetett a szülői házból a bolognai zárdába, hogy ott csuklyát öltvén, megkezdje azt a tüneményeszerű hitszónoki, prófétai, reformatori és államférfiúi pályát, amely őt eszméi vértanúja gyanánt a máglyára vezette.

— **Dittel Lipót halála.** A bécsi egyetem régi, híres orvosi fakultásának halottja van. Az orvosi tudomány egyik legműveltebb művelője, lovag Dittel Lipót udvari tanácsos meghalt nyolczvanhárom éves korában. Ezer meg ezer tanítvány került ki keze alól és száma sincs azoknak az operációknak, melyeket az öreg kis Dittel végzett biztos kézzel, nagy erővel, nyugalommal és precizitással. Ő, Skoda és Weber volt a bécsi orvosi kar egykori legfőbb büszkesége. Egy ideig, pályája kezdetén, egy magyarországi furdóhelyen, Trencsén-Teplitzben működött mint furdóorvos, de csakhamar visszatért a klinikához, hol egész életét a sebészetnek szentelte. Éveken át mint asszisztens működött egykori tanára, Dumreicher oldalán, míg kinevezték a bécsi egyetemnek az operatív sebészet rendes tanárává és a minőségében a bécsi általános kórház III. osztályának főorvosává. Ebben az állásban megmaradt mindaddig, míg előrehaladott kora folytán kénytelen volt kedves tanszékétől is megválni. Az ő kezdeményezésének köszönhetik a bécsiek a sebészeti anatómiai intézetet, amelybe a segédorvosok Dittel vezetése mellett bonczani gyakorlatokat végeztek holttesteken. Gyakran állt a humanizmus szolgálatában is. Az 1866-iki hadjárat alkalmával ő vezette a Schwarzenberg herceg által felállított tiszti kórházat. Sokszor saját költségén küldött ki fiatal orvosokat külföldre, hogy egy-egy új gyógyrendszert tanulmányozzanak. Dittel volt az első, ki megkísérelte a villamos világítás alkalmazását az operációknál. Főspeciálitása volt a lithopatia kezelése, mihen világhírű volt. Nagy irodalmi tevékenységét is fejtett ki és az orvosi szakirodalom sok becses munkát köszönhet neki. A nálánál sokkal fiatalabb Billrothhoz nagy barátság kötelei fűzték és a legkisebb irigység nélkül kísérte annak nagy és fényes sikereit. Hetvenéves korában visszavonult a magánéletbe, hova az uralkodó és a tudományos világ nagy elismerése kísérte. Sok tudományos társaságnak tagja és számos magas rangú birtokosa volt, az uralkodó kitüntette az udvari tanácsosi címmel, az egyetem a disz-doktorátussal, Bécs városa pedig a polgári joggal. Halálát családján kívül sok-sok tanítványa igaz fájdalommal gyászolja.

— **Az angol királynő és fia.** Nagy feltűnést keltett Londonban — mint tudósítónk írja — hogy a királynő Viktória schleswig-holsteini hercegnővel, Viktória Eugenia hercegnővel, Battenberg Lipót és Móricz herceggel a Wight-szigetre költözött anélkül, hogy betegen fekvő fiát, a walesi herceget meglátogatta volna. A királynő és a trónörökös között már régen feszült a viszony. A walesi herceg ugyanis atyja halála után azt akarta, hogy anyja az uralkodásról lemondjon; az értelmű vezércziket sugalmazott a „Times”-ben és tervének megnyerte Disraeli lordot is. Az évek folyamán ez a feszült viszony nem javult meg, sőt mindinkább élesebbé lett, mégis csodálkoznak az angolok, hogy a királynő fiát, amikor ez súlyos beteg, sem látogatta meg.

— **Tátrafüred vendégei.** Alsó-Tátrafüreden kétszázharmincegy üdülő vendég tartózkodik. A vendégek között van gróf K h u e n - H ö d e r - v á r y Károly horvát bán és családja is.

— **A sajtó-kongresszus.** A lisszaboni nemzetközi sajtó-kongresszus központi bizottsága ma küldötte meg a „Budapesti Újságírók Egyesülete” elnökének a kongresszus végleg megállapított napirendjét és külön levélben közölte azokat a kedvezményeket, amelyeket a lisszaboni helyi bizottság a kongresszus tagjainak biztosít. Ezek a kedvezmények az egyesület titkárságánál bármikor megtehetőek. A „Budapesti Újságírók Egyesülete” különben ma jelentette be, hogy kik fogják az egyesületet a kongresszuson képviselni. Ezek a következők: Bolgár Ferencz, Jancsó Dezső, Kézdi-Kovács László, Löw Dezső, dr. Molnár Géza, Neszmély Arthur, dr. Vázsonyi Vilmos, Zemplényi P. Gyula, Boross Samu.

— **Főhadnagy és attasé párbaja.** Mint Bécsből táviratozzák, a Hietzing egyik villájában véres párbajt vívott tegnap délután négy órakor egy gróf Szapáry nevű főhadnagy és báró Haymerle követ-ségi attasé. A párbajt kemény föltételekkel vívták

és mind a ketten súlyosan megsebesültek. Gróf Szapáry erős vágást kapott balvállára, báró Haymerle pedig egy laposat a hasára és egy éleset a balvállára. A párbaj oka összecszőlalkozás volt, amely néhány nap előtt történt egy lovagló-iskolában. Gróf Szapáry ugyanis sértően nyilatkozott az iskola egy hölgylátogatójáról, aki véletlenül jelen is volt s aki a báróval jóbarátságban van. Ez ellen tiltakozott a báró s mivel a gróf nem volt hajlandó a bocsánatkérésre, párbajra került a dolog.

— **Turisták szerencsétlensége.** Toblachból táviratozzák a „N. Fr. Pr.” utján, hogy dr. Graf és Dominig Károly alpesi hegymászó-turisták a tiroli dolomit-alpesekben szerencsétlenül jártak. A két turista a Sexten-St.-Veith nevű hegynék három csucsat egy nap alatt akarta megmászni. Már a nagy és kis csucsat megmászák és épen a nagy csucsról jöttek lefelé, amikor olyan helyen, ahol az Alpesek ismerősei szerint számítani sem lehet szerencsétlenségre, kölavina érte őket utól, amely ellen semmiképen sem védekezhetek. Dr. Graf könnyebb és Dominig súlyos sérüléseket szenvedett. A két turista még a nyugati csucra is fel akart menni, csak hogy ezt már megakadályozta a lavina. Dr. Graf, aki csak kevésbé sérült meg, segítséget ment. Talált is egy vezetőt, akivel Bozenbe vitette szerencsétlenül járt társát.

— **Az aradi sikkasztás.** Aradról jelentik: A Krivány által elsikkasztott összeg a rovancsolás szerint 288.000 forint. Vajda Ottó miniszteri tanácsos jelentésére a belügyminiszter szakértőket küld, kik a megyével együtt újabb tüzetes rovancsolást végeznek, amely másfél évig eltarthat. Szombaton fogják a jegyzőkönyveket aláírni. Meszlényi alügyész legközelebb beterjeszti vádindítványát.

— **Öngyilkosság-e, vagy gyilkosság?** Az utóbbi időben nem mulik el nap anélkül, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság híre ne izgatná a pozsonyfiakat. A tegnapi nap áldozatát, kiről még nem tudhatni, önkézével vetett-e véget életének, vagy bünténynek esett-e áldozatul, a Dunaparton, az izraelita temető mellett találták meg keresztülött fövel. Az illető 28—30 éves, divatosan öltözött, előkelő-külsőjű fiatal ember. Hogy kiesoda és hová való, még nem sikerült a vizsgálatnak megállapítani, a nála talált levelekből azonban valószínűnek látszik, hogy Briceio J. a neve. Annyi bizonyos, hogy Párisban is járt, mert tárczájában levő arcképe párisi felvétél. Az a körülmény, hogy aranyórája, aranyláncza, gyűrűi és egyéb értékes holmija mind nála volt, kizárja a rablógyilkosságot, míg az a tény, hogy revolvere nem feküdt mellette, az öngyilkosság föltevése ellen szól.

— **Az öldöklő villamos áram.** Párisból táviratozzák a „N. W. T.” utján, hogy ott a villamos vezeték hasonló bajokat okozott, mint tegnap nálunk a budai Margit-körúton. Egy ottani kaucukgyárban ugyanis tetőtűz ütött ki, minek következtében a tetőre erősített villamos vezetődrótok leestek a földre. Egy munkás, akit a drót megérintett, nyomban meghalt. Egy másik munkást, aki társának segíteni akart, szintén agyonütött az áram. Ekkor véletlenül egy mérnök jött, aki az áramot a villamgyárban elzáratta, mert különben a kiváncsi tömegben, amely hamar ellepte a szerencsétlenség helyét, még több bajt okozott volna a villamos áram.

— **Örültek balesete.** Kellemetlen csődületnek volt tegnap színhelye Berlinben a Rathenower-Strasse. Széles, sajtáságos társaskocsi haladt ezen az úton. Örültek ültek benne, akiket Dalldorfól szállítottak egy magán-gyógyintézetbe Lichterfeldére. Egyszerre a kocsi nagyot roppant, az egyik kerék összeomlott és az egész alkotmány felborult. A kocsi minden része ropogott, az örültek pedig sikkongva menekültek. A matracok, párnák és vánkók szanaszét repültek, a szegény betegek pedig az utca kemény kövezetére hullottak. A súlyosabb betegek a nagy ijedségtől olyanok lettek, mint a gutaütöttek: megmerevedtek, sem szóltak, sem mozogni nem tudtak. Sokan a felfordult kocsi oldalába fogództak és nem lehetett görcsösen szorító kezeiket onnét félrehuzni. Másokon kitört az örültség, táncoltak, daloltak és ugráltak. Sokan sirtak,

mások nevettek. Egy férjes nő kiszabadította magát az ápolók kezeiből és folytonosan azt kiáltozta:

— Engedjétek szabadon, már nem vagyok örült, engedjétek szegény férjemhez.

Végre is sikerült megmenekülnie. Akiken a roham kitört, magaviseletükkel a többi örültet is izgalomba hozták és leirhatatlan lármát, jajgatást, fuldokló kacagást vittek véghez. Többre sikerült kényszerzubbonyt alkalmazni. Körülbelül másfél óra után jött csak másik kocsi, mely elszállította az örülteket.

— **Kézfogó.** Zeisler Pál e hónap 25-én eljegyezte Nyirbátorban Ausländer Berta kisasszonyt.

— **Rigó Jancsi Svájcban.** Zürichből táviratozzák a „N. W. T.” utján, hogy Rigó Jancsi és Chimay hercegné odaérkezett és a Bauer-szállóba szállt. Zürichből valószínűleg Karlsruheba mennek.

— **Letartóztatott aljárásbíró.** Zomborból jelentő levelezőnk, hogy Keszler János zombori aljárásbíró tegnap este 6 órakor Thursaki János zombori rendőrőrkapitány Hettesheimer Henriknek, a zombori törvényszék vizsgálóbírójának megkeresésére letartóztatva. A letartóztatás okai és előzményei a következők:

A múlt június közepétáján, amikor a szegedi királyi ítélőtábla, elnöke a zombori királyi járásbírószágot vizsgálta; Keszler albirónál különféle szabálytalanságnak jöttek a nyomára, minek következtében Keszler albiró az állásáról hirtelen lemondott. Azóta folytonosan az általa elintézt ügydarabokat vizsgálták. Csakhamar két esetre jöttek rá, amidőn egy becsületsértési, meg egy rágal-mazási ügyben a felek által lefizetett bírságokat az aljárásbíró fölvetve, nyugtázta, de rendeltetési helyükre nem juttatta. E két iratesomó csatolása mellett tette meg a vizsgálat vezetője a jelentést a zombori királyi ügyészségnek s e két iratesomó alapján intézkedett Hettesheimer Henrik vizsgálóbíró a sikkasztó aljárásbíró letartóztatása iránt. Keszler János, akit nyomban kihallgattak, elmondta, hogy most 35 éves, római katolikus vallású, komáromi születésű, büntetlen előéletű, tartalékos hadnagy. Beismerte, hogy a fönnebbi két esetben a bírságpénzeket elsikkasztotta és hozzátette, hogy ezt a manipulációt rendszeresen, hosszasan gyakorolta. Számára sem emlékezik azoknak az eseteknek, amidőn a felektől beszédet s nyugtázott összegeket nem juttatta rendeltetésük helyére, hanem a maga czéljaira fordította. Védelmére nem volt egy szava sem. A vizsgálóbíró a kihallgatás után elrendelte a sikkasztó aljárásbíró ellen a vizsgálati fogságot, amiben ez megnyugodott. A városban a letartóztatás óta egyeből sem beszélnek, mint az albiró sikkasztásairól.

— **Hadiflottánk Flumében.** A Gravosában hadgyakorlatozó hadiflottánk holnap délután — mint tudósítónk jelentő — Fluméba érkezik. A tengernagy és a tisztek tiszteletére gróf Szapáry László kormányzó bankettet ad.

— **Egy családapa rémtette.** Rauschau Antal pancsovai szatócs — mint Nagybecskerek-i tudósítónk táviratozza — ma hajnalban nejét és három gyermekét fejszével meggyilkolta, azután önmagát agyonlőtte. Mikor a bezárt lakásba Lestyánsky főkapitány és Scheffer orvos behatoltak, a vértócsában hevert az egész család. Rauschau rémtettének valószínűleg az az oka, hogy holnap kellett volna megjelennie a mitroviczai törvényszéknél, ahol hamis pénz forgalombahozatalával vádolták.

— **A kártya.** Május elején Pozsonyban egy elegánsan öltözött fiatal ember holttestét fogták ki a Dunából. Sokáig kutatták kilétét, de hiába való volt minden fáradozás. A bécsi rendőrségen valaki az áltunk arcképeit vizsgálta s véletlenül összehasonlított egyet a Pozsonyban eltemetett fiatal ember képmásával s már most kiderült a névtelen halott története. Eszerint a fiatal embert R e i s e n l e i t n e r Ferdinandnak hívták, alig huszonhat éves borkereskedő volt Bécsben. Az üzlete nem virágzott valami tulságosan, de tisztességes megélhetést biztosított. Reisenleitner azonban kártyára rakta minden pénzét s több ízben rokonai mentették meg a végromlástól. A múlt

összszel megismerkedett egy leánnyal, Baumgartner Mariskával, aki valami kellemetlen hírnévnek örvendő házban lakott, magához vette a néhány hónapig úgy éltek, mint a páros galamb. A leány példás, jó gazdasszony lett s Reisenleitnert egészen leszoktatta a kártyajátékról. A tavasszal azonban újra fölbredt a fiatal emberben a régi szenvedély s néhány hét alatt teljesen tönkrement. Nyomorúság köszöntött be a szerelmes kis fészekbe és a fiatal ember vizszakult a leányt oda, ahonnan kimentette. A katasztrófa mind a kettőjüket megtörte. Április első napjaiban két végrehajtó járt Reisenleitner lakásán, ami végképen elkésztette az inségre jutott embert. Meglátogatta kedvesét s a következő napon nyomon veszett. Mind a kettőjüket kereste a rendőrség, de nem találta. Valószínű, hogy együtt mentek a halálba. Valahol a Duna partján Baumgartner Mariskát is eltemették már névtelenül, mint Reisenleitner Ferdinándot.

— **Eltűnt Szalay Ludmilla** 18 éves leány, szüleinek szövetség-utca 11. számú lakásáról a napokban eltávozott és azóta nem tért vissza. Átgödő szülei attól tartanak, hogy valami szerencsétlenség érte. Az eltűnt alacsony, kövér testalkatú, arca gömbölyű, haja, szeme barna, járása hintázó. A rendőrség mindenfelé keresi.

— **Strike a katonai konzervgyárban.** A soroksári-úti konzervgyárban kitört strike ma még terjedt, mert mintegy 40—50 munkás ma is beszüntette a munkát. A strikeolók ma este hét óra körül gyűlést tartottak, minthogy azonban az igazgatóság elhatározása eddig nem érkezett meg, határozatot nem hoztak. Az igazgatóságtól holnap megérkezendő választól teszik függővé, hogy a munkát megkezdik-e? Ha az igazgatóság válasza nem lesz elfogadható, úgy hétfőn a gyárban általános strikera készülnek. A ma esti gyűlésen különben nemcsak a strikeoló asztalosok vettek részt, hanem a gyár összes munkásai.

— **Eltűnt vendéglős.** Ernst Máttyás Gizellatéri vendéglősnek és feleségének két nappal ezelőtt nyoma veszett. Hétezer forinttal tartozván különféle kereskedőcégeknek, vendéglőjét titokban adta el és tegnapelőtt, mikor a hitelezők közül néhány megjelent a vendéglőben, az idegen gazda fogadta őket. Ernst Máttyás és felesége eltűnéséről nem tudott felvilágosítást adni. Mindössze annyit mondott, hogy a vendéglőt nagyon olcsón, 500 forinton vásárolta meg. A hitelezők följelentették Ernst Máttyást és feleségét és azóta detektívek nyomozzák őket.

— **A kis mártírok.** Az Avenue de Paris egyik nagy üvegyárának vezetője — mint Párisból írják — néhány év előtt megbízott egy helyszerezőt, hogy szerezzen neki egy sereg gyermeket könnyebb gyári munkákra. Egy Vozza nevű olasz megtudta ezt és elment a gyárvezetőhöz, hogy ő majd szerez neki fiukat. Szerzett is neki tizenkettőt, 12—18 év között lévőt. A gyermekek szüleivel szerződést kötött, hogy fejenként száz frankot fizet minden fiúért egy évre. A szerződés három esztendőre szól, mely időre Vozza kötelezte magát, hogy a fiúknak rendszeres szállást és kosztot ad. A száz frankot meg is fizette pontosan — hiszen a fiúk három hónap alatt megkerestek annyit — a szállás azonban, amilyen tartotta őket, leírhatatlanul piszkos volt, ennivalót meg épen semmit sem adott nekik. A szerencsétlen fiúk az utcán szédegettek föl ételhulladékokat, hogy éhen ne haljanak. Így éltek a szegény fiúk mostig. Nem szóltak senkinek, némán türték nagy nyomorúságukat. Néhányan tuberkulózist is kaptak a silány életmódtól és el is pusztultak. Ezek helyett másokat szerzett aztán a lelketlen ember. Végre mégis rájöttek Vozza gazságaira. Az egyik fiu gyanús körülmények közt halt meg, s ez az eset fölhitte Vozzára a rendőrség figyelmét. Vizsgálatot indítottak ellene és a vizsgálat első napján el is fogták. A fiúkat természetesen azonnal máshová vitték.

— **Letartóztatott anyalcsinálók.** Bajai tudósítók táviratozza, hogy a csendőrség Tengődön Tóth Gyuláné és Balázs Jánosné anyalcsinálót letartóztatta. Kiderült ugyanis, hogy csuf mesterségüket már évek óta rendszeresen üzik. Számos csecsemő holttestét találták meg, a kiket e két néma-
har üzött a halálba.

— **Felrobbant puskaporgyár.** New-Yorkból táviratozzák, hogy a kaliforniai Siroléban felrobbant a puskaporgyár és mikor a romokat eltakarították, másodsor is volt explózió. Öt munkás meghalt, tizenkettő pedig súlyosan megsérült. A vizsgálatnál egy gyújtószinort találtak, ebből azt következtetik, hogy a robbanás boszu műve volt.

— **A juta-gyár égése.** Tegnap este 7 órakor bevonult a jutagári tűztől a gőzfecskendő, mely teljes 35 óráig működött. Az éjjel már csak a gyári tűzoltóság és a munkások vigyáztak, hogy az elhanyagolt tüzhalmomból ne szálljon gyújtó szikra az épületekre. A tűzvizsgálatot még nem tartották meg. A kár hivatalos kimutatás szerint anyagban 390.000 forint, épületben 8000 forint. Eléggett 250.000 kész zsák és 6000 hál nyers juta. A kár hét biztosító-társaságnál fedezve van.

— **A békési komédia.** Mig a nagyszobeni tragédiáról nap-nap után olvassuk a megrendítő részleteket, békési tudósítók a szomorú esetnek furcsa ellentétéről értesít. Szűcs Lajos elcsábította Pocsai István feleségét, s mikor Pocsai hűtlen nejét visszakövetelte, a csábító a lovagiasság szabályai szerint úgy elverte a szerelmes férjet, hogy az félholtan maradt a csatatéren. A harcziás Don Juant pedig egyelőre letartóztatták.

— **Még a tyúk is kikaparja.** Párisból jelentik: Esztendőnk óta szenvedett már Cayenneben, keserves kényszermunkában Jannet és Leger, két munkás és Verney asszony. A két férfi azzal volt vádolva, hogy meggyalázott egy leányt, az asszony pedig azzal, hogy segítségükre volt. A vádlottakat annak idején a terhelt adatok alapján életfogytig való kényszermunkára ítélték s noha mindhárom főlebbtek, az ítéletet a legfelsőbb fórum is helybenhagyta. Azóta évek multak el. A három szerencsétlen teremtés rettenetes életet élt a legelvetemültebb gonosztervök közt, megbélyegezve egy iszonyú váddal és minden reménység nélkül a megszabadulásra. Most végre mégis kiderült, hogy ártatlanok voltak. Az igazi bűnös jelentkezett a roueni törvényszéknél, amelynél a bűnpórt tárgyalták és minden kétsége kizáróan bebizonyult, hogy a bűnt valóban ő követte el. A roueni esküdtsek a napokban foglalkozott ezzel az ügygel és az ártatlanul elítélt férfiaknak egyenkint hétvenezer frank, az asszonynak harmincezer frank kárpótlást ítélt meg. Az esküdtseknek ez a tette nagy megelégedést keltett egész Franciaországban.

— **Benkő Rózsi diadala.** Benkő Rózsi, „a Kelet királynője” batározottan szép karriert csinált. Már a mult évben világhírré tett azért a szerb király ellen megkísérelt zsarolás révén, most pedig elérte azt, a mi chansonette-énekesnőnek a legnagyobb diadal: egy fiatal, dús gazdag ember fölé lépte magát érte. Párisból írják, hogy Chat Albert, huszonöt éves fiatal ember, egy gazdag ékszerkereskedő fia Bécsben töltötte a telet és halálosan beleszeretett Benkő Rózsiába, aki akkoriban éppen egy bécsi orfeumnak volt a csillaga. Chat két hét alatt tízezer forintot költött a leánnyra, amire szülei hazavitték Párisba. Innét is szorgalmasan írt szerelmes leveleket a szép Rózsinak, vissza is akart utazni Bécsbe, mikor pedig ezt szülei megakadályozták, agyonlőtte magát.

— **A régi lovagvár története.** Buda egyik leg-híresebb kormájáról szól az ének. Tíz-husz esztendővel ezelőtt valóságos kincsesbánya volt az üzlet, mostanában azonban néha akár ki se nyitották volna: nem akadt egész nap egyetlen vendége sem. Diener Edéné, a kormárosné elhatározta, hogy a kormásmát becsukja, de előbb szerződtette Repper József főpinczért és ennek kétszáz forint kauczióját. A kétszáz forint azután lábra kelt, nyoma veszett a kormárosnéval együtt. Repper följelentette az eltűnt asszonyt sikkasztás miatt s a rendőrség Diener Edénéét körözteti.

— **Lekaszálta a jobb karját.** A nádudvari földéken — mint debreczeni levelezőnk jelenti — két arató: Rimóczi János és Nagy László valami fölött összeveszett. Rimóczi, hogy végét vessen a czivódásnak, a borotvaéles kaszát nekifordította Nagy Lászlónak s jobb karját könyökön alul levágta. Azután megbánva tettét, orvosért szaladt, majd jelentkezett a csendőrségnél.

— **Öngyilkosság.** Mint temesvári tudósítók táviratozza, Koch Ferenc tekintélyes iparos elvált neje házasságának boldogtalansága miatt a kutba ugrott, ahonnan holtan húzták ki.

Naplrend.

Naptár: Péntek, július 29. — Róm. kath. : Beatrix vt. — Protestáns: Márta. — Görög-orosz: (július 17.) Marina. — Zsidó: Ab. 10. — Napkél: 4 óra 19 perczkor. — Nugszik: 7 óra 21 perczkor. — Hold kél: 4 óra 26 perczkor d. u. — Nyugszik d. e. 11 óra 54 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. A miniszterelnök nem fogad.

Nemzeti muzeum régiség tára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körút 4.)

Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

Iparművészeti társulat kiállítása nyitva d. e. 9—1-ig.

Deák-mauzoleum a kerpesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka meglekint-hető 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

Technologiai iparmuzeum nyitva 9—1-ig és 2—5 óráig.

Magyar körképtársaság: A „Hódoló diszfelvonulás”, Eisenhut nagy körképének előkészületei miatt egyelőre zárva van.

Grigorov Világosról.

A „Ruszkaja Sztarina” című előkelő orosz folyóirat legújabb száma fekszik előtünk. Ugy küldték be, hogy magyaroknak érdekes olvasmányra akadunk benne. S ez igaz is, Grigorov ur, aki a szabadságharc idején Rüdiger tábornok hadsegéde volt, visszaemlékezéseket ír az orosz folyóiratban a világosi fegyverletételről. S ez az orosz visszaemlékezés kétségtelenül érdekes. De másrészt olyan hangon emlékezik meg Kossuthról, mintha egyenesen a Zimándyak kedvéért közölné Grigorov ur csak most az ő memoireit. Személyes és gyanús hang ez, mely az egész visszaemlékezés hitelét rongja. De azért érdekesnek találjuk a világosi fegyverletételre vonatkozó és nagyon is Görgey-barát részletet közölni.

Grigorov ur ezeket írja:

„Mikor Görgey elé vezettek, hatalmas férfit láttam magam előtt, aki majdnem kétakkora mint én, fiatal ember, magas homlok, szabályos vonások, okos és nyájas mosoly, fehér fogak, aminőket még sohasem láttam; fejét selyemkendő borította a seb miatt, melyet Komáromnál orosz golyótól kapott; aranyzinóros atillát viselt és nagy vadász-csizmát; úgy tetszett nekem, mintha egy középkori lovag állna előttem...”

A fegyverletételt Grigorov „szinte páratlan tény”-nek nevezi, melyben majdnem több volt a hősiesség, amint sok híres diadalban. „A fényes magyar hadsereg fegyverletétele a komor nagyság jellegét viselte magán, melyet mindenki megértett... Elérkezett az emlékező percz. Gróf Rüdiger kíséretével kissé előre ment, azután megállt, amivel felhívta Görgeyt, hogy közeledjék. Görgey tisztelgett a kardjával, de egy szót sem birt szólni. Gróf Rüdiger kezét nyújtott neki, mire ő, szinte felocsudva, megszólalt. A gróf meghagyta neki és tisztjeinek a kardot.

Rövid beszélgetés után Görgey visszalovagolt a csapataihoz és meghagyta nekik, hogy tegyék le a fegyvert. A csapatok sorakoztak, gróf Rüdiger közeledett és üdvözölte az embereket, akik hurrahkiáltással fogadták. Az orosz lovasság jobbra és balra sorakozott két zárt sorban és a magyar zászlóalj a soron áthaladva lerakták a fegyvereiket. Lehetetlen volt közömbösen nézni ezeket a vitézeket, akik, halálos bánattal az arcukon, letették fegyvereiket, melyekkel nem egy győzelmet aráltak, megcsókolták a zászlókat, amelyektől válniok kellett. A huszárok a kardokat és pisztolyokat a nyergekre aggatták, megcsókolták a lovaiukat, zokogva bucsúztak el ezektől és úgy adták át a mieinknek. Egy gyalogos soká habozott, hogy odaadja-e fegyverét; ekkor meglátja Görgeyt és könyező szemekkel kérdi:

— Hát okvetlen meg kell válnom ettől a fegyvertől?

Görgey csöndesen felelt:

— Meg kell lenni.

Erre a katonai alázatos mozdulattal felhúrta a kakast, leeresztette a fegyvert a földre és egy mozdulattal agyonlőtte magát. Magam voltam szemtanúja ennek a jelenetnek.

Mikor a fegyverek át voltak adva, Görgey a gróftól engedélyt kért, hogy volt seregéhez néhány szót intézhessen. Erőlködött, de a szó elhalt ajkain. A megindulástól képtelen volt beszélni. Végül erőt vett magán és néhány szót szólott, közben közebe könyei hullottak... Valamennyien zokogtak... A sorok közt felhangzott: Isten veled, Görgey..."

„Ismeretes, folytatja Grigorov, hogy Görgey a gróf Rüdigerhez intézett levélben kijelentette, hogy ő nem az osztrák, hanem az orosz sereg előtt adja meg magát. De dacára a fényes győzelmeknek, melyeket az orosz hadsereg aratott és amelyek a magyar forradalom kimenetelét eldöntötték, az osztrákok, Haynau tábornagy 9-dik jelentésében azt állítják, hogy csak 6k paczifikáltak Magyarországot, az oroszokról hallgatnak vagy zsoldosaik gyanánt tüntetik föl.”

Grigorov erősen tiltakozik az osztrákok sántó igazságtalanága ellen és vérlázítóan mondja, hogy az osztrákok miképen bántak el az oroszok által lefegyverzett magyarokkal.

Vessző és kancsuka.

— Sziberiai igazságszolgáltatás. —

A Péterváron megjelenő „Vracs“ (Orvos) című orrosi folyóirat legutóbbi számában dr. Lobas, a Szachalin szigeti fegyenczek orvosa rettenetes dolgokat mond el a Szibéria börtöneiben szokásos testi büntetésekről. Ezek a főljegyzések, mivel hivatalos személyiség tollából eredtek és a cenzura is megengedte, hogy napvilágot lássanak, föltétlenül hitelesek. Hitelesebbek mind Kennan könyvei, amelyek főképp amerikai szenzációk kívántak lenni.

Dr. Lobas dolgai közé tartozik az is, hogy jelen legyen a testi fenytéseknél; állítólag azért, hogy szükség esetén közbelépjen; ez azonban nem való, mert neki semmi beleszólása sincs a dologba és hiába protestál a verés folytatása ellen, ha az áldozat már közel is van a halálhoz.

— Nagyságos ur, sziveskedjék ezen és ezen a napon a felügyeletem alá tartozó fogházban egy fegyencz megfenyítésénél jelen lenni. Így szól a fogházfelügyelő megfővője.

Belépünk a Sándor-fogház félig sötét, komor folyosójába. A falak egészen feketék a piszoktól, a levegő fenyőszagú a sok bogytól és levéltől melylyel a föld tele van hintve. A korridor végén egy asztal áll a végrehajtó bizottság részére. A bizottság tagjai az ügyész, a fogházfelügyelő főnök és az orvos. Az asztal közelében áll az a pad, amelyre a deliquentet lefektetik, mögötte a pribék, aki már szeretné végrehajtani az ítéletet.

A pribék öltözete is rettenetes. Magas fehér főveg, skarlátpiros öltözet és fehér nemezcizmák. Kabátja ujjai föl vannak gyűrve, a kezében meg hatalmas kancsukát tart. A fal mellett hosszú sorban állanak az ítélet végrehajtására váró borotvált fejű fegyenczek. A halotti csöndben egyszerre megszólal a főfelügyelő:

— Ki jön először sorra?

— Szidorov, hangzik a felelet.

A megszólított ingadozó lépésekkel megy a kispad felé. Arcza sápadt és kétségbeesett; látszik rajta, hogy tudja, mi vár rá.

— Feküdj le! Hallatszák a parancs.

Szidorov többször vet magára keresztet és lefekszik a padra, ahova a pribék szíjjal leköti, a két kezét pedig a pad alatt köti össze.

— Hányat? — kérdezi a felügyelő a főnököt.

— Hatvanat! Jól vigyázz! — kiált a pribékre.

A pribék aztán fölemeli a kancsukáját és teljes erejéből üti az áldozatot. A szerencsétlen ember előbb csak sziszeg, aztán kiabál, állati hangon ordít, a végig azonban már egy hangot sem tud szólni. Irtózatlan látvány ez! És nem is kell hozzá sok, hogy arra a padra jusson valaki. Csak a főnök akarata.

Kancsukával akárhányszor verték már agyon embereket. De félholtra verték már hóhérokat is, mert nem verték elég erősen az éltétet. Ha az k

a falak heszelni tudnának... Hány szerencsétlen férfi hagyta ott a lelkét és hány asszonyt — köztük áldott állapotban levőket is — korbácsoltak már, amíg mozdulni látták!

Többszörösen behízonnyult már, hogy az olyan fogházakban, ahol nem verik a rabokat, sokkal kitűnőbb a fegyelem, mint ott, ahol kancsukázzák és vesszőzik őket. S azért mégsem teszik félre ezeket a kínzó eszközöket! Szinte hihetetlen, hogy a tizenkilenczedik század végén a csári kormány tudtával történhetnek ilyen dolgok.

Ezeket vettük ki az orosz orvos cikkéből. Kommentárta itt nincs szükség. Eleget beszélnek azok a köny- és vércseppek, amelyeket kényűkedvűk szerint serkentenek ki tehetetlen emberekből a lelketlen fogházfőnökök és eszközeik: a pribékek.

A Michelet-ünnepről.

Páris, július 25.

A július 13-án elázott ünnepet tegnap kedvező időjárás mellett végre megtartottuk. Az ünnep színtere a város ház előtti nagy térség volt, melyet határos utcáival együtt már déli egy órákor ellepett a közönség, noha az ünnep csak a késő délutáni órákra volt kitűzve.

Az ünnep egyik legszebb pontja Páris ujonnan választott muzsájának megkoronázása volt. A kíváncsi közönség türelmetlenül várta a koronázási menetet, amelyet már régen nem látott.

Pontban négy órákor gürdült a térre a váravárt kocsi.

— Vive la Muse de Paris! kiáltotta ezer meg ezer lelkesülő ember. Ernestine Curot kisasszony, a muzsza és Chasselin és Belin kisasszonyok, a kísérői biborvörösre pirultan hajlongtak és köszöngtették a váratlan és lelkes óvációt. Közben aztán megjött a férfi-kíséret is. Turenne, Mazarin, XI. Lajos, Richelieu, Danton, Etienne Marcei alakjai és a többi. Igen szép volt a menet további részében a győzedelmes Jeanne d'Arc bevonulása, kedvesek az Académie nationale de Musique tricotba és gazéáljba öltözött növendékei, ezek a vidám, pajkos „balletpalkányok“, akik a nézők nagy gaudiumára folyton a múlt századbéli tisztas urak szobrával tréfálkoztak...

Azután jöttek az énekesek és zenészek. Az ünnep megkezdődött; azaz, hogy megkezdődhetett volna. Öt órát elűtötte már a toronyban és a kezdet öt órára volt hirdetve. A különben is türelmetlen publikum, megfélemlítve a sötétben toronyosuló felhőkötől, izgatottan kiabált:

— Kezdjék már meg! Kezdjék már meg! Klázik a muzsza!

Végre aztán befejeződtek az előkészületek, a csoportokat elrendezték és a Muzsa elfoglalhatta helyét a város ház előtti térségen, Michelet óriási szobra előtt.

A Charpentier komponálta alkalmi dal elhangzott, a ballet megkezdődött. Mintha liliumok és tulipánok járnának tánczot, könnyedén, grációzan, a finom zene taktusára. A lélek mdgkábult, a szem elkáprázott, a lehetetlenomsága, ragyogó színpompájú alakok láttára.

Aztán jött a szépség királynője és rózsza- és mirtuskoszorúval ékesítette föl a Muzsa fejét. Utána a költő, aki a megkoszorúzottat üdvözölte.

Az Emberi Szenvedés alakja követi a költőt. Laboral a Világ Megvigasztalója előtt, de jön a Szerencse Istennője és fölemeli. Közben — a jó isten tudja miért? — a zenekar halkan a marcellaisét játszotta.

Ezután fölállott a Muzsa és megkoszorúzza a költő szobrát, amelynek piederstáljára arany-pálmaágat is tett le. A közönség pedig egyre kiáltozott:

— Éljen Michelet! Éljen a köztársaság!

Majd a „Költészet“ és „Történet“ alakjai jöttek, allegorikus csoporttól követeve. Utánuk a tornászó ifjak és munkások menete következett, s ezzel befejeződött az ünnepély.

Michelet özvegye, egy tisztas matrona, megköszöni az ünnepet rendező bizottság elnökének jóindulatát és üdvözli a Muzsát, akit két kísérőjével együtt az ünnep emlékére megajándékozott.

A marquis ur házassága.

Pandolfi Domokos marquis, Guttadauro hercege igen sok dolgot ad az osztrák- és magyar bíróságoknak. A bécsi bíróság még le sem tárgyalta csőd-ügyét és máris újabb pört indított a csáktornyai törvényszék előtt — apósa ellen, mert úgy szólván elcsalta tőle a feleségét.

A panaszlevele így beszél el a pör előzményeit:

— Mult év áprilisában vette el a marquis dunavacsei gróf Dunay leányát. Dunay, aki házakkal spekulál, előbb telemes vagyont gyűjtött, azután római grófi czímet szerzett.

A nászünnepe fényes volt. Még az olasz udvartól is kaptak üdvözlő telegrammot, mert a marquis atyja olasz követ volt Bukarestben. A lakodalom után mindjárt nászutra indult a fiatal pár, a férjet azonban a kezén valami baj érte, s mivel vérmérgezést sejtettek, Gráciban megállapodtak, hogy a fiatal férj nyugodtan heverje ki a baját.

Az asszony nagy odaadással ápolta férjét és nemsokára sikerült annyira segíteni a bajon, hogy minden veszedelem nélkül tovább utazhattak. A javulás azonban nem volt állandó. Az uton anynyira meggyült a gróf baja a kezével, hogy Udineben újból stációit kellett tartaniok. A hotel-szoba megint kórházzá, s a feleség ápolónővé változott.

Pandolfi még erős lázban feküdt, mikor egy napon, minden előzetes bejelentés nélkül megjelent náluk az apósa, gróf Dunay. A gróf heves szemrehányásokat tett a marquisnak, aki egy krajczár hozományt sem kapott feleségével, csak adósságai rendezését ígérték neki. Szemére lobbantotta apósa, hogy megcsalta őt, hogy el van halmozva adósságokkal, hogy ilyen adósságcsinálónak nem adta volna a leányát stb. Az após és veje közt izgatott jelenetek játszódtak le. Az após azzal vált el a marquistól, hogy megkísérli a kiegyezést az adósok nagy csoportjával, de csakis azzal a feltétellel, hogy a rendezés idejére hazaviszi a leányát. A férj ebbe nem akart beleegyezni, de a felesége is kijelentette, hogy ez a békés megoldás egyetlen módja. A férj végre is engedett s a fiatal pár bucsút vett egymástól.

Gróf Dunay Udineből egyenesen Bécsbe utazott az adósságok ügyének rendezése végett. Hogyan akarta a dolgot elintézni, az kitészik az ügyvéddel folytatott tárgyalásból is. Mikor ugyanis az ügyvéd nógatta, hogy tegyen valamit vejéért, a gróf azzal felelt, hogy nemcsak a fizetésre nem hajlandó, hanem még föl is jelenti az ügyvédet a kamaránál, ha tovább is erőszakoskodik a marquis érdekében.

Az ügyvéd látta, hogy nem megy semmire a makacs gróffal, aki tulajdonképen megígérte vejének az ügy rendezését.

— Legalább kétszáz forintot adjon neki, mondta, hogy az eljegyzési és esküvői nyomtatványokat kifizethesse.

— Én nem rendeltem semmit és nem fizetek egy krajczárt se! Felelt ingerülten a gróf.

Hogy az adósságok ügyét tényleg nem intézte el, azt bizonyítja a néhány hét előtt kihirdetett csőd. A férj azóta a feleségét is várja, de hiába. Az após nem erezti vissza hozzá. A marquis elmondja még, hogy azok, akik a gróft ismerik, azt beszélnek, hogy féltékenységből csalta el tőle feleségét és ő, a marquis meggyőződött róla, hogy azok a z embere k i g a z a t b e s z é l n e k. Azok közt a tanuk közt, akik ezt állítják, ott van a szerencsétlenné tett fiatal asszony is, aki egyizben a következőket mondta neki:

— Ne csodálkozz, ha apám jelenlétében nem vagyok hozzád olyan gyöngéd, mint amikor egyedül vagyunk. Apám borzasztó módon féltékeny. Elő vőlegényemet is azért utasította vissza, mert nem tűrhette, hogy valakit szereték.

A pör iránt országsszerű nagy az érdeklődés és ez természetes is. Mindenki kíváncsi a marquis tanúira, akik bizonyítani fogják, hogy az apa féltette leányát — a férjétől.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Egy női premíere. Signora Anna Vivanti évekkel ezelőtt feltűnt egy kötet költeményvel. Utóbb kivándorolt Amerikába és a newyorki lapokba kritikákat írt. Majd visszatért Olaszországba, hogy „La rosa azzurra” (A kék virág) című szomorujátékát színe hozassa. A „Kék virág” a modern nő tragédiája. Ez a nő küzd a boldogságért és minden lehető eszközzel igyekszik azt elérni, csak egy nyárspolgári házasság és az anyaság segítségével nem akar boldog lenni. De fájdalom és keserűség jut neki osztályrészül és nyomorultan elpusztul. Vivanti Annie azt remélte, hogy Duse Eleonora el fogja fogadni a darabot és eljátsza majd benne a főszerepet. Ámde Duse nem vállalkozott rá. Ellenben Grammatica, Duse fiatal vetélytársnője, átvette a szerepet és így került bemutatásra a darab a bolognai „Arena del Sole”-ban. Kiderült, hogy a szerző drámai ereje csekély a problémához és a negyedik felvonásban a piszogatás és fűtyülés miatt az előadást néhány percze félbe kellett szakítani. Ime egy karakterisztikus jelenet az első felvonásból: Leának, egy színésznőnek, van egy grófi imádója, aki kénytelen öngyilkosságot elkövetni.

— Kedves gróf, mondja neki Lea, ha úgy kell lenni, röptsen golyót a fejébe. De hagyjon bátra egy levelet, melyben megírja, hogy mi a tiam lett öngyilkos.

— Hisz akkor hazudnék.

— De gondolja meg, milyen reklám volna az nekem. Egész Olaszország beszélné rólam és művészetemet végre elismernék.

— Nos, nem bánom.

A gróf a revolverrel a zsebében és a reklámlévelel a tárczájában bemegy a szobájába. Lea lázas izgalommal várja a lövést, amely híressé és boldoggá fogja tenni. Vár és vár... minden csöndes...

— Ah, a gyáva! kiált föl végül. Nem lövi magát agyon. Ilyenek a férfiak!

E pillanatban a szomszéd szobában elhangzik a lövés...

* Kovács Mihály a népszínházban. Porzolt Kálmán, a népszínház igazgatója, a jövő virágvasárnaptól kezdve három évre, emelkedő fizetéssel szerződtette Kovács Mihályt, a budai szinkör jeles kórikusát. Kovács Krecsányi társulatánál immár tíz éve működik és ma a vidék legnépszerűbb kórikusa. A bohózat és az operette-genreben egyformán ötletes, friss és jókedélyű színész. Burleszk-modorában végtelen sok az invenció, a változatosság. A vidéken az új kórikus-nemzedék nagyrésze az ő nyomán indult, de leleményben és vis comica-ban egy sem közelíti meg. Mikor az operaházban előadták Strausz „Denerér” című operettjét, a fogházigazgató szerepére őt hívták meg. A fővárosi téli színésze benne mindenestre nagybecsű arót nyer.

* Hangverseny Bártfán. Kedden este, mint levelezünk írja, szépsikerű hangverseny volt Bártfán. A hangversenyen a debreczeni konzervatóriumban két tanárán kívül, akik hegedű és gordonkán játszottak, nagy tetszést aratott B. Ruzsinszky Ilona, a kolozsvári színház primadonnája. Operáriákat és több népdalt énekelt. Megtapsolta a közönség Márkus Józsefet is, aki „Költemények prózában” gyűjtőcímmel három alms apróságot olvasott fel. A hangverseny egyik legérdekesebb száma a tizesztendős Fenyves Jenőke hegedűjátéka volt. A hegedűs-gyermeket, aki a népszerű fürdőigazgató fia, a közönség rokonszenvének tündető jeleivel halmozta el.

* Irving új szerepe. Sir Henry Irving, az ünnepelet angol színművész, Londonban el fogja játszani Cyrano de Bergeracot. Most Sardou ir számára egy „Robespierre” című drámát. A darab némileg meglepetés lesz, mert Sardou lényegesen változtatott a történeti igazságon.

* Az Ördögizéget lakója. A Kisfaludy-színházban ma került először színe Deréki Antal vidéki színésznek „Az Ördögizéget lakója” című, hét képből álló színműve. A darab a szenzációs hazafurkáló üggyel és a Zola-pórról megjelent újsághírek reprodukciója. Híven követi a Dreyfus-ügy fejlődését. Külön képből tündető föl a kapitány

lefokozását és deportálását, majd rátér a Walsin-Esterházyelleni vizsgálatra, végül a testbenlélekben megtört és egészen megöszült Dreyfust mutatja be az Ördögizéget. Megoldásképp pedig Piquard alezredes a kapitányt egy hűséges szolgálja segítségével a szigetről meg akarja szöktetni, amire azonban Dreyfus nem akar ráállani. Ez a szolga Piquard egy levelét kézbesíti a fogolynek, aki megtudja belőle, hogy Zola vállalkozott az igazság kiderítésére. E levél hatása alatt Dreyfus vízió alakjában maga előtt látja a híres esküdtzéki tárgyalást, melyen Zola elmondja gyújtó beszédét. Ez a beszéd kétségkívül a darab leghatásosabb része, igaz, hogy ezt — Zola írta. A közönség nagyon rokonszenvesen fogadta az újdonságot. A szereplők közül kiemelkedett Piquard szemléstője, Krémer. Hálás szerep jutott Kápolnay Irénnek, aki mint Dreyfus sokat szenvedő neje ügyeskedett és jó volt Kürthy Sarolta is, aki Esterházy feltékeny kedvesét adta.

* A nilusi varázsló. A budai szinkörben holnap, pénteken fölelevenítik „A nilusi varázsló” című operettet, amelyben Krecsányi Verának, az igazgató leányának lesz ismét nagyobb szerepe.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

• Budapesti Szemle. Gyulai Pál folyóirata az augusztusi számban ismét több utirajzot fog közölni Berzeviczy Alberttől, aki még januárban kezdte meg olasz tanulmányútjának sorozatos ismertetését. Az augusztusi számban Berzeviczy Albert velencei benyomásait írja le és Ferraráról ír érdekes ismertetést. Ezt az utóbbit a szerző szíveségéből már mai számunk tárcza-rovatában közölhetjük.

* Tanulmány a kormányzati politika köréből. Most, hogy a közigazgatás reformálásának küszöbén állunk, fokozott érdekességgel bír az a fűzet, amely a Boér Elek tollából a napokban jelent meg s amelyben szerzője a porosz község, kör, tartomány és a közejük ékelt közigazgatási kerületek szervezetét ismerteti. Boér Elek, aki a közigazgatási irodalmat már nem egy számottevő művel gyarapította, a porosz közigazgatást huzamos ideig a helyszínen tanulmányozta. Mostani nagy apparátussal megírt tanulmányában arra törekszik és ez szépen sikerült a szakirónak, hogy behozza, hogy az önkormányzat és a közigazgatás államosítása ugyan nem ellentétes, hanem éppen egymást kiegészítő, támogató fogalmak.

FŐVÁROS.

(A razzlák.) A rendőrség kiváló kedvvel foglalkozdik újabb időben a razzlázással. Bejárja egy sereg titkos és nem titkos rendőr a kevésbé urikávéházakat, korezmákat és a hajléktalanok menhelyeit, összefogdos két-háromszáz embert, akik között néhány jómadár is akad, bekiséri valamennyit, két-három napig fogságban tartja, azután szabadon bocsátja őket. Mikor kiürsedtek a fogházak, következik az új razzia. A közigazgatási bizottság ülésén ellenben minden hónapban ott szerepel a közveszélyes csavargók óriási száma, amely a rendőrségnek annyi tenger munkát okoz, hogy alig győzi s mulhatatlanul szükségessé teszi a felerészben a fővárost illető rendőrségi költségfőlemelését. Arról, hogy az óriási számban összeszedett „közveszélyes csavargó” kilencztedrésze csak olyan egyszerű szegény munkásember, akinek semmi büne nincs, csak hogy a hajléktalanok menedékhelyén kell éjszakánként meghuzódnia, mert drágább földre nem futja — rendszeren csak a rendőrségtől kiszivárgó hírek mondanak valamit, a hivatalos jelentés ellenben mélységesen hallgat. A tanács ma délelőtt tárgyalta a menedékházakban szokásos embervadászatokat, és elhatározta, hogy átír a rendőrfőkapitányhoz, hogy csak a gyanús és veszedelmes embereket tartóztassa le akkor, amikor arra szükség és ok van. A reggelent munkába menő becsületes embereket azonban ne hajtsák be, mint egy csordát, csak azért, mert nem lakhatnak palotában s a menedékházban kénytelenek éjjeli szállást keresni.

(Jóváhagyások.) A belügyminiszter a mentőegyesület telepének 55000 forint költséggel való kibővítésére, a fővárosi himnlönyirkertermelő-intézet további fenntartására és végre az V. kerületi előjáróságnak új épületében leendő elhelyezésére vonatkozó közgyűlési határozatokat jóváhagyta. Erről ma értesítette a fővárost.

Kinek van igazza?

Aligha volt még a fővárosban intézet, mely a hatóságoknak annyi dolgot adott volna, mint az ötödik kerületi betegsegítő-pénztár. Mióta ez a pénztár áll, azóta mindig csak botránnyal kapcsolatban emlegették. Az igazgatóság nem úgy intézte a pénztár ügyeit, ahogyan azt a pénztár segítségével szorulóknak szertették volna és ahogyan ezt az alapszabályok értelmében megtenniök kellett volna. Az igazgatóság munkástajjai egyre csizakodtak az igazgatóság munkaadó tagjaival és valljuk be mindjárt, hogy nem a munkaadóknak volt igazuk.

Sokáig marakodtak, míg végre a pénztár munkástajjai különböző panaszokkal állottak elő és ennek az lett az eredménye, hogy az ötödik kerületi előjáróság vizsgálatot tartott a kerületi betegsegítő-pénztárban s a tapasztalt szabálytalanságok miatt felhívta a pénztár igazgatóságát, hogy Rothausert Mihály pénztári igazgató ellen a fegyelmi eljárást indítsa meg. Az igazgatóság a vizsgálatot meg is indította és Rothausert szótöbbséggel fölmentette.

A határozat ellen az igazgatóság munkástajjai fölebbezték, az igazgatóság munkaadó tagjai pedig panaszt tettek a polgármesternél, hogy az ötödik kerületi előjáróság a munkásokkal egyetértve a szociálizmus terjedését elősegíti. Ezenkívül gondoskodtak arról is, hogy a sajtóban lehetőleg sűrűn szerepeljen az ötödik kerületi előjáró neve és mindannyiszor valami kellemetlen ügygyel kapcsolatban.

Lehetőtlenné akarták tenni az előjárót, mert nem az ő kedvük szerint döntötte el a dolgot és az előjáró ellen, aki a nagyságos igazgatókkal szemben a munkásoknak adott igazat, valóságos hajsztát kezdtek indítani.

Ma a tanács részletesen tárgyalta a munkaadók és a munkások előterjesztését és az előjáróságnak, valamint a vizsgálattal megbízott tanácsosnak a jelentését. Egy órai tárgyalás után a tanács konstatálta, hogy az előjáró korrektül cselekedett, határozata jogos és igazságos. Ezeknek alapján a tanács utasította a lipótvárosi előjárót, hogy határozatát szigoruan hajtsa végre és a kerületi betegsegítő-pénztárban csináljon rendet.

Kíváncsiak vagyunk, hogy a tanács mai döntése után mit fog tenni az e határozattal bizonyára elégedetlen pénztári igazgatóság. Egyet előre is megjósolhatunk és ez az, hogy az ötödik kerületi előjáró ellen indított hajsztát most csak dühösebben fogják folytatni az igazgatóság tagjai és a hozzájuk közelállók.

VIDÉK.

* (Szepes megye közgyűlése.) Lőcsei tudósítónk írja: Szepesvármegye ma közgyűlést tartott, amelyen Raisz alispán beszámolt a királyi szepeségi tartózkodására vonatkozó előkészületekről. Ezekre, valamint a hadgyakorlatok területumába eső utvonalak helyreállítására az állam 34,000 forintnyi javadalmazást engedélyezett. Megalkították a nyolczvan tagból álló hódoló küldöttséget, amelynek élén a főispán és alispán áll. A mai közgyűlésből közönségi segélyalapok szervezése céljából szakbizottságot küldtek ki. A jégkárosultak javára államsegélyt fognak kérni.

* (Debreczen közgyűlése.) Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma közgyűlést tartott. A közgyűlés elején Fejér Ferenc ügyvéd a tudóvész ellen való védekezés céljából azt indítványozta, hogy a város utcáit locsoltassák. — A debreczeni ipartestület alakítását a miniszter nem hagyta jóvá. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát, melynek értelmében újabb kérelemmel fordulnak a miniszteriumhoz, kérve, hogy ama leiratát, amelyben az alapszabályokat nem erősíti meg, vonja vissza. Az elemi iskolák jövőben való rendezésére vegyes bizottságot alakítottak. — Hosszu vita fejlődött ki afőlől, hogy a tervezett és meg-hírsült városnépvezető helyett a jelenlegi város-hírsült 65.000 forintnyi költséggel alakítsák át és csinótsák ki. A közgyűlés szavazattöbbséggel az átalakítást mellett határozott. A közgyűlést holnap folytatják.

* (A veszprémi főispán intézkedése.) Annak öletéből, hogy Krivány János aradi átkasztó évenken keresztül üzhette bűnös manipulációit, Fenyvessy Ferenc, Veszprémmegye főispánja Koller Sándor alispánhelyettes és Takács Adám árvaszéki

elnök közbenjárásával váratlan pénztári vizsgálatot tartott, megvizsgálván egy a vármegyei, valamint a grámpénztárt, letétpénztárt és értékpapírállományt. A főispán mindent a legteljesebb rendben talált. A főispán egyben erélyes hangú leiratot intézett a vármegye városaihoz, melyben felhívta a városok hatóságait, hogy a vagyonkezelés ellenőrzésére a leglelküsemre gondot fordítsák s különösen, hogy a városok pénztáraival és a pénzkezelésével foglalkozó tisztviselők a törvény és a vármegyei szabályrendelet által előirt időben szabályozott módon mindenkor a legalaposabban megvizsgáltsanak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A hazafián járásbíró. A karánsebesi törvényszéknél — mint levelezőnk jelenti — ma tárgyalták folytatólagosan Mahr járásbíró panaszát Szabó főszolgabíró ellen. Nagy szenzációt keltett Péczely Géza főszolgabírónak az a vallomása, hogy Mahr járásbíró eljárásával a hazafias konspirációt támogatja és a lakosságnak hazafias érzelmeit elnyomja. — Ezzel a bizonyító eljárás véget ért, az ítélethirdetést szombatra tűzték ki.

— Gyilkos cigányok. A szegzárdi királyi törvényszék — mint szegzárdi tudósítónk írja — régóta huzódó bűnpörben hozott tegnap ítéletet. Kari János cigány klarinétos és a vele vadházasságban élő Fazekas Zsuzsanna még 1896. évi tavasszal megöltek egy Horváth nevű süketnéma közsőrűst. Horváth triciklin járta be Nagy-Szokoly vidékét és köszörüléssel, cipőföldözéssel és óracsinálással foglalkozott. Utjában betért Karizhoz is, akinek a heretváját köszörülte meg. Kari fizetés közben észrevette, hogy Horváthnak 850 forint készpénze van. Ekkor felajánlotta neki, hogy lakást és kosztot ad, amit Horváth el is fogadott és az istállóban lefeküdt. Amikor Fazekas Zsuzsi észrevette, hogy a süketnéma alszik, kibírta Karit, aki fejszével kettéhasította Horváth fejét s aztán kést döfött a szívébe. A süketnéma azonnal meghalt. A Kari-pár aztán kifosztotta Horváthot és jó ideig vidáman élt. Időközben Kari Jolán, a Kari János egyik leánya, aki tanuja volt a borzalmas gyilkosságnak, Budapestre jött fel egyik rokonához, Rotarides Sándor törvényszéki szolgához, akinek elmondotta a gyilkosság történetét. Rotarides azonnal jelentést tett a bűnyegről, mire megindították a vizsgálatot, amely másfél évig tartott. A tegnapi végtárgyaláson Fazekas Zsuzsanna beismerie a bűnrészségét, míg Kari tagadott. A törvényszék azonban a tanuvallomások és más bizonyítékok alapján Karit életfogytig való fegyházra, Fazekas Zsuzsit pedig hét évi fegyházra ítélte. A vádlottak és terhükre az ügyész feleltek.

— Gyilkosság vádja alól felmentve. Három esztendővel ezelőtt több fuvaros ember igyekezett öt kocsin a veszprémmegyei Rédéről Kisbár felé. Az első kocsin Dózsa Dániel ült Plettnek Kálmán barátjával. Az éj sötétjében Dózsa Dániel néhány száz lépéssel elhagyta a többi kocsikat, amelyek döcögtek tovább, kocsisaik pedig pipaszó mellett beszélgettek. Egyszerre nagyot horkantott az egyik ló s ijedten félreugrott. Megnézték, hogy mi sötétlik a ló lába előtt az országúton s nagy meglepetésükre Plettnek Kálmán holtteste feküdt ott. A gyilkosság gyanúja mindjárt a vele egy kocsin utazó Dozsára irányult s ez a csendőrök előtt be is vallotta, hogy ő verte agyon csákánnyal a szerencsétlen embert. E vallomását azonban úgy a vizsgálóbíró előtt, mint a végtárgyaláson visszavonta, azt állítván, hogy csak azért tette a beismerő vallomást, mert a csendőrök kirozták. Az orvosok tényleg meg is találták rajta a kizsákos nyomait. A törvényszéki orvosok s az igazságügyi orvosi tanács valószínűnek mondotta, hogy Plettnek Kálmán halálát a halántékára irányított ütések okozták; nem mondotta kizártnak azt sem, hogy a halántékon levő seb a kocsirol való Igzuhanás következménye. A veszprémi királyi törvényszék a vádlottat fölmentette a vád alól. A győri királyi ítélet tábla bűnösnek mondotta ki és szándékos emberölés büntette miatt hét évi fegyházzal sújtotta. A királyi kuria Bolgár Emil előadása alapján ma a törvényszék fölmentő ítéletét hagyta helyben.

— Holdkóros gyilkos. Veág János gépmunkás, aki a Neuschloss-féle gyárban volt alkalmazva egy forint negyven krajczár napidijért, nyakszirtzen szurta egyik társát, Ziegler Ádámot, akinek egy forint hatvan krajczár volt a fizetése. Veág nem tudta tettének okát adni, folyton csak azt hajtogatta:

— Mért adtak annak husz krajczárral többet! Szándékos emberölés kísérlete miatt kellett volna ma helyt állania a törvényszék előtt. A tárgyalás némi fényt vetett Veág rejtélyes tetteire. A kihallgatott tanúk ugyanis azt vallották, hogy a vádlott gyermekkorában holdkóros volt és ilyenkor nem lehetett vele birni. Miután az elnök konstataulta, hogy az eset is holdtölte idején történt, a tárgyalást félbeszakították és a törvényszék elhatározta, hogy orvosilag megvizsgálattja Veág Jánost. Az iratokat nyomban át is adták dr. Ajtai egyetem tanárnak, ki a tárgyalást végighallgatta s a legközelebbi határnapon elő fogja terjeszteni orvosszakértői véleményét.

SPORT.

+ Áruló. Az idei derby győztese, Áruló, ez évben csupán két versenyben fog futni; a bécsi Jubileum-díjban és a budapesti St. Leger-ben.

+ Komámasszony. Báró Königswarter Herman Komámasszony-a, mely az osztrák Kanca-díjat megnyerte, mint értesülünk, biztos induló a kottlingbrunni nagy díjban.

+ Mindig. Gróf Bathány Elemér Mindigjét a Királyné-díjra preparálják. A Szt. István-díjban való indulása kétes.

+ A postagalamb-verseny. A postagalamb-versenyre, melyet július 31-én tartanak meg Przemyslből Budapestre való indulással, ma megáttattak el a versenyző galambok dr. Dirner Lajos zerge-utcai lakásáról végállomásukra. A versenyben részt vesznek: a császári és királyi hadügyminisztérium budapesti postagalamb-állomása, a Columbia galambkedvelők köre, Glasel Józsefné, dr. Kelényi Imre, Krisztics Lázár, Parthay Géza, Mikolík Gyula, Maloschik Ferenc és Wagner Hermína összesen 172 darabbal. A galambok Budapestre érkezési idejének megállapítói: Aranyossy Andor, Benkhard Adolf és a katonai kiküldöttek. A versenydíjazásokhoz a császári és királyi hadügyminisztérium 120 frankkal, a Columbia 20 frankkal és kívülük még több magános is hozzájárult. Az ut röpirányban 560 kilométer.

Kottlingbrunni lóversenyek.

(Harmadik nap.)

A mai kottlingbrunni versenyeket nagyon gyér közönség látogatta, noha érdekes futamok és gyönyörű végküzdelmek voltak. A bookmakereknek ma is jó napja lehetett, mert két verseny kivételével az összes futamok meglepetéssel végződtek.

Rendkívül érdekes volt a kétévesek nagy handicap-je, melyben tizenhat ló állott a starthoz. A díjban a legerősebb küzdelem után a kevésbé fogadott Canterbury nyakhoszszaal volt első Sardelle előtt, amely mögött Contrás csak fejhoszszaal volt harmadik. Győzelme után tizenhatszoros pénzt fizetett a totalisateur, míg helyre 25-re 191, 100 és 163 volt az osztalék.

A jobbklasszisu Szabász, Feerie és Illusion a vert mezőnyben voltak. Sportszemponctból sokkal nagyobb meglepetés volt Veloce és Gaspilleur veresége a Tristing-díjban, melyben Morny győzött Cousine ellen. Érdekes látvány volt még az 1200 méteres handicap futama, melyben a német Sonnenberg-et eikeseredett küzdelem után rövid fejhoszszaal Bertha győzte le. A győztes lovat Gilchrist lovagolta.

A mai nap részletes eredménye a következő:

I. Nyeretlenek gátversenye. Díj 2000 korona, távolság 2400 méter.

1. Gróf Esterházy M. Zircz 65 kilogramm, lovagolta May.
2. Herezeg Auersperg Tricky 65 kilogramm, lovagolta Williamson.
3. Dreher A. Billnitz 65 kilogramm, lovagolta Wheeler.

Futottak még: Lovag Wiener-Walten Jon 65 kilogramm, lovagolta Slinn. Ottó főherceg Ex offo 65 kilogramm, lovagolta Kapusek. Gróf Erdődy S. Izéret 65 kilogramm, lovagolta Salter. Miller J. ur Siegesthaler 65 kilogramm, lovagolta Printen.

Bírói ítélet: Igen könnyen 5 hoszszaal első, 8 hoszszaal harmadik.

Totalisateur: 5 : 17, helyre 25 : 26, 26 és 26.

II. Handicap. Díj 2000 korona, távolság 1200 méter.

1. Mr. Janoff Bertha 46 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Miller J. ur Sonnenberg 52 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Adams.
- 1 Gróf Trauttmansdorff Neill 46 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Prudames.

Futottak még: Báró Springer G. Orcheff 52 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Hyams. Dreher A. Dogma 55 kilogramm, lovagolta Smith. Lovag Lederer S. Szittya 53 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Peake. Lovag Wiener-Walten Leonidas 53 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Barker. Péchy Andor Dome 48 kilogramm, lovagolta Poole. Tränkel A. Turi-Tari 48 kilogramm, lovagolta Cleminson. Schwarcz-Fekete Jablunka 46 kilogramm, lovagolta Wilton. Captain André Belle-Helene 45 kilogramm, lovagolta S. Bulford.

Bírói ítélet: Erős küzdelem után rövid fejhoszszaal első, három hoszszaal harmadik.

Totalisateur: 5 : 25, helyre 25 : 50, 58 és 104.

III. Kétévesek nagy handicapje. Díj 10.000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Tränkel A. Canterbury 51 kilogramm, lovagolta Peake.
2. Dreher A. Sardelle 45 kilogramm, lovagolta ?
3. Lovag Lederer Contrás 45 kilogramm, lovagolta Slack.

Futottak még: Gróf Eszterházy Miklós Szabász, 57 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Cleminson, báró Springer Feerie, 68 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Hyams. Ottó főherceg Soscha 55 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Kapusek. Lebaudy R. Simbach, 55 kilogramm, lovagolta Barker. Mr. Dorryt Illusion, 55 kilogramm, lovagolta Adams, gróf Henckel A. Matura 51 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Prudames, Baltazzi A. Nerissa, 50 kilogr., lov. Marsh, gróf Trauttmansdorff Goldene Eva 49 $\frac{1}{2}$ kilogramm, Dreher A. Weyer 49 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Bulford, Wahrmann R. Bac 48 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Ibbet, báró Springer Berenice 48 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Gilchrist, Mr. Janoff Banda 47 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Wilton, Silberer V. p. c. 41 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Sands.

Bírói ítélet: Küzdelem után nyakhoszszaal első, nyakhoszszaal harmadik.

Totalisateur: 5 : 82, helyre 25 : 191, 100, 163.

IV. Gátverseny. Díj 1500 korona. Távolság 2400 méter.

1. Hg. Taxis Bálványom 69 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
2. Müller J. Sister-Frances 71 kilogramm, lovagolta gr. Lehdorf.
3. Gr. Thurn-Vallesassina Kérdés 69 kilogramm, lovagolta báró Eitz.

Futottak még: Gróf Merveldt Fratz 70 kilogramm, lovagolta gr. Kinsky, báró Rodich A. Petrarca 70 kilogramm, lovagolta tulajdonos.

Bírói ítélet: 2 $\frac{1}{2}$ hoszszaal első, 5 hoszszaal harmadik.

Totalisateur: 5 : 9, helyre 25 : 23 és 26.

V. Eladó akadályverseny. Díj 1800 korona, távolság 3200 méter.

1. Gróf Orsich Eglamour 64 kilogramm, lovagolta Csompora.
2. Gróf Kinsky Zd. Pietro 67 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Opatoczky.
3. Müller J. Gemse 68 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta istállófin.

Futott még: Schwarcz-Fekete Fejedelem 63 kilogramm, lovagolta istállófin.

Bírói ítélet: 5 hoszszaal első, 2 hoszszaal harmadik.

Totalisateur: 5 : 9, helyre 25 : 35 és 55.

VI. Fristing-díj. Díj 3000 korona, távolság 2000 méter.

1. Capt. Gaston Morny 61 kilogramm, lovagolta Barker.
2. Capt. Georges Cousine 51 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Cleminson.
3. Báró Springer G. Gaspilleur 53 kilogramm, lovagolta Hyams.

Futottak még: Ottó főherceg Hipp-Hipp-Hurrah, lovagolta Kapusek. Mr. Goan L'Eclairer 55 kilogramm, lovagolta Peake. Gróf Sztáray Veloce 51 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Bírói ítélet: Könnyen háromnegyed hoszszaal első, két hoszszaal harmadik.

Totalisateur: 5 : 41, helyre 25 : 80 és 97.

VII. Kétéves nyeretlenek versenye. Díj 2000 korona, távolság 1300 méter.

1. Gr. Trauttmansdorff Barnato 54 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Martin.
2. Wahrmann R. Damiette 57 kilogramm, lovagolta Adams.
3. Captain André Brabantine 58 kilogramm, lovagolta Korytko.

Futottak még: Miklósfalvi ménes Collision, 50 kilogramm, lovagolta Wilton, Egyed Arthur Rangos, 53 kilogramm, lovagolta Griffiths, Lederer A. Apollonia, 50 kilogramm, lovagolta Imreh, báró Springer Lucifer, 54 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Hyams.

Bírói ítélet: Biztosan fél hoszszaal első, háromnegyed hoszszaal harmadik.

Totalisateur: 5 : 17, helyre 25 : 32, 28 és 33.

EGYESÜLETEK.

Kereskedelmi alkalmazottak kongresszusa. A kereskedelmi alkalmazottak országos sülte tegnapelőtt értekezletet tartott, melyen a kereskedelmi alkalmazottak az e hónap 31-dikén Temesvárott tartandó második országos értekezletére az egyesület részéről bejelentett indítványok kerültek tárgyalás alá. A nagy számmal megjelent tagok kiváló örömmel fogadták az elnöknek azt a bejelentését, hogy a kongresszusra a kereskedelemügyi miniszter is elküldi képviselőjét Lakatos Aladár miniszteri tanácsos személyében. Mint előadók az egyesület részéről Zerkovitz Emil elnök, Vidor Jenő alelnök és dr. Radványi Manó választmányi tag fognak szerepelni, akikkel együtt még husz egyesületi tag utazik a kongresszusra.

A Kárpátgyesület jubileuma. A magyarországi Kárpátgyesület jövő hó hetedikén Ó-Tátrafüreden fennállásának huszonöt éves évfordulója alkalmából díszgyűlést tart, amelyen gróf Csáky Albin tiszteletbeli elnök tartja a megnyitó beszédet.

A „Slójd” Budapest. Az országos Slójd-egyesület által rendezett szünidei tanfolyam, melynek harminczhárom vidéki tanító-hallgatója volt, a mai napon ért véget. A tanítókhoz, akik a kézimunka minden ágában kiképzést nyertek, Popper István, a Slójd-egyesület alelnöke intézett bucsubeszédet, szívókre kötve, hogy a Slójd-intézmény elterjedése érdekében tegyenek meg mindent a vidéken. Egyben köszönetet mondott Guttenberg Pálnak, a tanfolyam buzó vezetőjének.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Kis magyar lány. Wolfsberg. Köszönjük a szives megemlékezést önnek is, a barna magyar asszonynak is és az egész jókedvű kis kolóniának. Igazán szeretném látni, hogy a nagy messzeségben megemlékeztek rólunk és német földről meleg magyar szóval üdvözölnek bennünket. Ahogy a sok szép keresztnevből sejtjük, egy egész kedves kis kolónia van együtt derek jó magyarokból, kiknek kipontozott kívánságához mi is teljes szívből csatlakozunk. Üdvözöljük önöket a messzeségben s kérünk gyakrabban életjelet.

Nyiregyházi terménycsarnok. Lapunk egyik belső munkatársa, aki azonban nem akarja magát megnevezni.

Nógrádi olvasó. Hadnagyból főhadnagy öt-hat év alatt, főhadnagyból kapitány ugyanennyi idő alatt lehet. Másodosztályú kapitányból elsőosztályúvá négy év alatt és ebből a rangból őrnagyi rangba szintén négy év alatt léphet elő. Természetesen ez rendes körülményekre szól, mert ha hadi iskolát stb. végzett, soron kívül megy előre; az őrnagyi rangtól fejjebb gyorsabban lehet haladni.

T. M. P. Ebben a kérdésben a megyei szabályrendelet és a törvény irányadó, legcélszerűbb, ha az alispáni hivatalhoz fordul felvilágosításért.

Sz. E. Gleichenberg. A kérvényt a városi tanácshoz kell beadni, ott megmondják, hogy minő okmányok szükségesek. A kérvényre ötvenkrajczáros bélyeg kell, a mellékletekre 15 krajczáros. De legcélszerűbb, ha ügyvédre bizza a dolgot, mert az aztán sürgetni és gyorsan keresztülhajtani fogja.

E. J. Dévanyá. Ez a dolog nem érdekli annyira a mi olvasóközönségünket, hogy nagyobb helyet bocsássunk rendelkezésére; de meg idejét is multa már.

W. O. Ujpest. Abban az időben tudomásunk szerint hatvanöt volt, jelenleg százöt van, nem számítva a vadászászlóaljakat.

B. J. Parabuty. Néhány napi türelmet kérünk, a dolognak alaposan utána járunk s akkor megadjuk az érdemleges választ.

K. A. Beasstercebánya. Első kérdésre ön maga adta meg a feleletet, de a mi törvényeink között nincs ilyen szakasz. Második kérdésére levélben fogjuk a választ megadni.

12533. Zselis. Az idejű fejtörőgyakorlatok alatt az önkéntes jelvényt nem viselheti, csakis az önkéntességű év alatt.

S. L. Korond. A „Lajza-egylet” címe: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. szám.

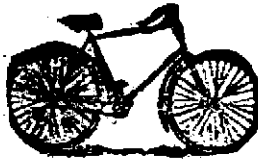
H. B. Nagyvárad. S. S. lakik Budapest, VII., Kerepesi-ut 70. szám alatt.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A debreczeni királyi ítélőtábla elnöke Kovács Lajos nyiregyházi lakos, végzett joghallgatót a debreczeni királyi ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká, a kolozsvári királyi ítélőtábla elnöke Porutiu Győző végzett joghallgatót a kolozsvári királyi ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezték ki.

Árverések a fővárosban. Csepregy István ingóságai Lázár utca 18. szám, július 30. Özvegy Lészay Kálmáné ingóságai Rákosfalva, Ámos-utca 18. szám, július 30. Özvegy Ohidi Legmann Alajosné ingóságai Papnövelde-utca 30. szám, július 30. Globotschnig Erna ingóságai Külső Váci-ut 106. sz. augusztus 1.

NYILT-TÉR.

Columbia

világhírű amerikai kerékpár gyártmányok, saison előrehaladottsága miatt árendemenyvel árusítottak, ugyszintén a Steyer Meteor kerékpárok is.

FODOR KÁROLY és Társa V., Erzsébet-tér 17
Házi-tekola: Arena-uta és Lendvy-utca sarok.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, július 28. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 304.05. Az irányzat nyugodt.

Páris, július 28. (Bankkimutatás.) A pénzforgalom aránya az érczkészlethez 87.10 : 100. Kamatok és leszámítolás jövedelme 209.000 frk. Érczkészlet (ezüst) + 3.349.000 frk. Váltótárcza + 58.416.000 frank. Államkincstári követelések + 36.982.000 frank. Magánkövetelések + 24.774.000 frank. Érczkészlet (arany) + 2.541.000 frank. Előlegek arányrudakra — 4.665.000 frk. Jegyforgalom — 3.117.000 frk.

London, július 28. (Bankkimutatás.) Összes tartalék 24.167.000 font sterling (—1.009.000). Jegyforgalom 27.916.000 font sterling (+47.000). Bankkészlet 35.283.000 font sterling (—962.000). Magánosok letétei 46.242.000 font stlmg (—1.045.000). Kincstári követelés 6.956.000 font stlmg. (—505.000). Jegyirtalék 21.870.000 font sterling (—409.000).

New-York, július 28. (C. T. B.)

	július 28. cents	július 27. cents
Buza júliusra	73 1/2	74
„ szeptemberre	70 3/4	69 1/2
„ decemberre	70	69 1/2
Tengeri szeptemberre	39 1/2	38 3/4

Chicago, július 28. (C. T. B.)

	július 28. cents	július 27. cents
Buza szeptemberre	65 3/4	64 1/2
Tengeri szeptemberre	35	34

Ipar és kereskedelem.

Magyar általános köszönbánya-részvénytársulat. Az utóbbi időben terjesztett tendenciózus híresztelésekkel szemben az igazgatóság közli, hogy a társulatnak esztergomme gyei, királdi, sajszentpéteri és tatai bányaműveiben a munkálatok zavartalanul haladnak. A társulat esztergomi bányaművei ez idő szerint naponta 50—60 waggon szenet termelnek; a tokodi új tárna teljes felszerelése folyamatban van. Ezen munkálatok befejezése után az esztergomme gyei bányatelepek évenként körülbelül három millió métermázsát fognak termelni. A királdi új aknában a társulat évi jelentésében is fellemlített vizkalamítás leküzdetett és ma a feltárási munkálatok serényen haladnak. Ezen bányamű 40—50 waggont szállít naponta. A sajszentpéteri bányákban a termelési viszonyok kezdet óta változatlanul normálisak és a napi szállítás most 40 waggon. A tatai bányákban a feltárási munkálatok, gépészeti s egyéb berendezések igen kielégítően haladnak. A termelés itt már ma 40—50 waggon naponta, ez év november havában 80 waggont elér és a jövő év első felében a napi 100 waggont meg fogja haladni, úgy hogy a tatai bányák már az 1899-ik évben körülbelül három millió métermázsza szenet fognak termelni. A jövő évi termés elhelyezése már biztosítva van. A tatai bányászattal egyelőre három és félmillió métermázsára tervezett évi termeléshez a társulat teljesen elégséges összegekkel rendelkezik. A magyar királyi kereskedelemügyi miniszter a kivitelnek elő-

mozdítása czéljából folyó hó 17-én kelt hirdeteménye szerint a tatai szénküldeményekre az Ausztriával való forgalomban és különösen Bécsbe jelentékeny fuvardíjkezdeményeket engedélyezett. Ezen körülmény, valamint az igen kedvező települési viszonyok, végül a tatai szénnek kiváló minősége lehetővé tennék, hogy a társulat az ez idő szerint előirányzott évi mennyiségnek kétszeresét is (tehát évi hat millió métermázsát) a tatai bányákban kitermelje és elhelyezhesse. A jövő évben a társulat bányaművei legalább nyolczmillió métermázsza szenet fognak termelni.

Kőbányal sertésplac, július 28. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 59—59 1/2 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgrig terjedő sulyban) 59—59 1/2 kr. Könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban): 60—60 1/2 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) 59—59 1/2 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 59—60 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 59—60 1/2 krajczárig. Sertéselősztám: 1898. július 26. napján volt készlet 44.196 drb, július 27-én fellajtatott 565 drb, július 27-én elszállított 89 darab, július 28-ára maradt készlethez 44.672 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, július 28. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. július 27-én érkezett 385 drb. Készlet 271 darab, összes felhajtás 656 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 490 drb, elszállítatlan maradt 166 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57.—60 kr, 220—280 kilós 58—60 krajczár, 320—380 kilós 58—60 kr, öreg nehéz —, krajczár, malacz 46 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti szurómarhavásár, július 28. A mai vásárra felhozott 489 darab belföldi és 2 darab növendék élő borju. A vásár hangulata élénk volt. Napi árak: Élő belföldi borju 30—42 forintig, kivételesen 44 forintig sulyra.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár, július 28. (A budapesti közvágóhid és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 326 darab, ugymint: jármos ökr elsőminőségű 59 drb, közép 95 darab. Fejős tehén: tarka 118 darab, bonyhádi 41 darab, jármos bivaly 1 darab, tenyészbika 1 darab. Jármos ökrök, valamint fejős tehének iránt is a kereslet jobb volt s utóbbiak darabonkint 5—10 forinttal drágábban keltek. Az egyes vevők közül említhetők: Esztergomi káptalan 25 darab jármos ökr + 22, gróf György M. 12 darab jármos ökr, Boross N. 12 darab jármos ökr, gróf Károlyi Sándor 12 darab fejős tehének. Következő árak jegyeztettek: Elsőrendű jármos ökr 360 forintig páronkint. Középmínőségű jármos ökr 315—350 forintig páronkint, jármos bivaly 245—265 forintig páronkint. Fejős tehenekért és pedig: Tarka, kevert származásu tehén 70—120 forintig, darabonkint, bonyhádi tehén 120—160 forintig darabonkint.

Budapesti vágómarhavásár, július 28. (A budapesti közvágóhid- és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott 3535 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 634 darab magyar és tarka ökr, 488 darab magyar és tarka tehén, 1498 darab szerbiai ökr, 116 darab boszniai ökr, 13 darab boszniai tehén, 135 darab bika és 228 darab bivaly, 422 darab szerb tehén. Minőség szerint 743 darab elsőrendű hizott, 2291 darab középmínőségű és 501 darab alárendelt minőségű hizott ökr. Változatlan felhajtás mellett, amelynek csak elenyésző csekély része volt s jóminőségű marha, az irányzat valamivel élénkebb volt. Elsőrendű hizott ökrök ára 100 klgr.-kint 1 frttal emelkedett. Az árak különben nem változtak, csupán egészen alárendelt minőségek voltak mint rendszeren elhanyagolva. — Következő árak jegyeztettek: hizott magyar és tarka ökr, jobb minőségű 30—35 frttig, hizott magyar és tarka ökr, középmínőségű 27—31 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka ökr 22—26 forintig, jobb minőségű magyar és tarka tehén 21—32 forintig, magyar tehén középmínőségű 21—32 forintig, szerbiai ökr, jobb minőségű 25—30 forintig, szerbiai ökr közép minőségű 20—24 forintig, szerbiai bika 22—32 forintig, szerbiai bivaly 17—23 forintig. Métermázsánkint elsősulyban.

Pénzügy.

A magyar agrár- és járadékbank részvény-társaság 4 1/2 százalékos járadékjegyei. A magyar agrár- és járadékbank, mely három év előtt a magyar kormány kezdeményezésére alakult, immár az lapszabályszerűleg küldött négy és fél százalékos

Járadékjegyeit bocsátja aláírásra. Ezen, az ország mezőgazdasági hitelének kultiválására alapított bank éber tevékenysége által az országnak már több ízben tett szolgálatot. Első pénzügyi művelete a 4 százalékos szőlőfelújítási kötvények kibocsátása volt. Most pedig a 4 és fél százalékos járadékjegyeiből 12 millió korona névértékű összeget hoz nyilvános aláírás útján a forgalomba. Ezen járadékjegyek jellege a bank hatáskörében jut kifejezésre és azáltal, hogy a magyar pénzügyminiszterium egy kiküldöttje, Enyedy Lukács miniszteri tanácsos az igazgatóság tagja, az intézet mint ilyen is kellően jellemezve van. Az intézet alapszabályai értelmében ily járadékjegyek csakis azok fedezetére szolgáló kölcsönök erejéig bocsáthatók ki és kell, hogy azok kamatozása és törlesztése az illető kölcsönök annuitási követeléseiben fedezetet találjon. Ezen biztosítéki intézmények ellenőrzésére féltékenyint publikálendő kimutatások szolgáltatnak. Azon kívül a nevezett részvénytársaság, melynek alaptőkéje 24 millió korona egész vagyonával szavatol a kötvényekért, mi által ezen ötven éven belül 2 százalék díjjal visszafizetendő 4 és fél százalékos adómentes járadékjegyek biztonsága kellően van kimutatva. E kötvények pénzügyminiszteri rendelet értelmében a pénzügyi igazgatás összes ágazataiban biztosítésként elfogadhatók.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, július 28.

Amerikában is — úgy látszik — megijed a fogyasztás és a spekuláció az erősödő kínálattól. Mintha az nem volna egész természetes, hogy aratás után tömegesebben bocsátják áruba az új terméket. Tegnap különben csak körülbelül egy centnyi ártöredékben jutott kifejezésre az elszörnyűködés.

Nálunk alig hogy megindult a kínálat, már is csökkenőben van; a malmok tehát egyelőre nincsenek abban a helyzetben, hogy mindennap olcsóbban vásárolhatnak. Több vidékről arról értesítik lapunkat, hogy a gazdák a buza kicséplését, illetve értékesítését legutóljára hagyják és egyelőre csak a mellékzikkéket készítik el. Mintha ki volna adva a jelszó, hogy „ne engedjünk a terrorizmusnak!” Nagyon dicséretes és észszerű dolog, ha úgy van. Megvagyunk róla győződve, hogy ezáltal kivételesen nem a termelők huzzák a rövidébbet.

Van annak a buzának más kelete is, mint a budapesti lisztgyáraknál. Tegnap Bécsben nagyban vásárolták az osztrák malmok a magyar búzát. Fizettek 77 kilogrammos búzáért 8 forint 5 krajczárt Ujvidéken, 79 kilogrammosért 8 forint 60 krajczárt Léván, 80 kilogrammosért 8 forint 40 krajczárt Nagy-Szombaton, 80 kilogrammosért 8 forint 50 krajczárt B.-Gyarmaton, 76 kilogrammosért 9 forint 10 krajczárt Gyomán.

Nálunk ma a fogyasztás tíz krajczárral magasabb árakat engedélyezett; a forgalom mintegy huszezer métermázsát tett. Annál többet vettek a malmok tegnap délután és ma is a határidőpiacon, későbbi szállítással kötött liszteladásuk fedezésére.

A határidő-forgalomban egyáltalában szilárd volt az irányzat. A szeptemberi buza már délben elérte 8.01 forintos árat. Délután Berlin mástól márkányi emelkedést jelentett a tegnapi közölt francia vetési kimutatásra, mire a szeptemberi határidő 8 forint 10 krajczárig emelkedett. Kevésrel erre azonban épen Páris avizált 1/2—1 frankos árcsökkenést, az angol piacok változatlanok, mire a vezérterménus ismét leszállt 8 forint 03 krajczárral.

A márcziusi határidő ára csak 19 krajczárral drágább és 8 forint 22 krajczárral zárul. A report némileg összehúzódott, mert a kontremine még sem bizik abban, hogy szeptemberben csak úgy özőnlük majd az ár; és ezért fedezi az őszit, viszont adja a tavaszi határidőt. Ugyanez okból az októberi buza is valamivel olcsóbb a szeptemberinél.

Rozs is javította némileg jegyzéseit és 7 forint 20 krajczárig terjedő árakon kelet. Délután a szeptemberi rozs ára 6 forint 50 krajczárig vergődött fel; zárul 6 forint 44 krajczárral.

Zab változatlan maradt árában 6 forint 70 krajczár volt a legmagasabb ár, a szeptemberi zab 5 forint 38 krajczárral zárul, a márcziusi — amelyben ma volt először jelentékenyebb forgalom 5 forint 55 krajczárt jegyez.

Takarmányárpa 5 forint 85 krajczárig terjedő árakat ér el. Export-árpában jobbra csak Bécsben van élénkebb forgalom; de ott is lanyha az irányzat. mert Csehországból, Morvaországból, Bajorországból, Württembergből kitűnő hírek érkeznek a termésről. A bécsi jegyzések a következők: Pozsony 6.50—6.75 forinton, Galantha 6 forint 80 krajczáron, Mezőtur 6 forint, Érsekújvár 6 forint 50 krajczáron, Balassa-Gyarmat 8 forint, Vágújhely 8 forint, Debreczen 5 forint 70 krajczáron.

Tengeriből ma megint 2000 métermázsát jelentettek be szállításra. Készáruban kevés forgalom volt, alig tartott árak mellett. A határidőpiacon lanyha. Zárulnak a tavalyi határidők mintegy 5 forint 1 krajczáron az idei 4 forint 27 krajczáron.

Ma volt különben az augusztusi engagement bejelentési napja. Tengeriben jelentékeny számuak még a lebonyolítatlan kötések, mert legnagyobb részüket augusztusra halasztották. Bejelentettek azonkívül néhány ezer métermázsas káposzta-repczét. Együttal a következő liquidacionális árfolyamokat állapították meg.

Tengeri július-augusztusra 5 forint, tengeri augusztusra 5 forint, káposztarepcze augusztusra 12 forint 40 krajczár.

I. Készárúüzlet.

Előfordult készárú-eladások.

Mennyiség halmazában	Áru	Ar	haktolterem- kinti any- kilogramm.	Állási hely és megjelző	Ar neto 100 krajczár	kézp. vagy 8 hó
200	új buza	tiszavidék	81	Budapest	9.05	8 hó
300	"	"	81 ⁵	"	9.—	"
300	"	"	80	"	9.—	"
100	"	"	79 ⁵	"	9.—	"
300	"	"	80	"	9.—	"
400	"	"	80	"	9.—	"
100	"	"	80	"	8.95	"
200	"	"	80 ⁵	"	9.—	"
100	"	"	78	"	8.60	"
100	"	pestvidék	81 ⁵	"	9.10	"
300	"	"	81	sárga Bpest	8.97 ^{1/2}	"
150	"	"	80 ⁵	"	8.70	"
200	"	"	80	"	8.50	"
200	"	"	80 ³	Budapest	8.95	"
1400	"	"	79	sárga Bpest	8.65	"
200	"	"	78 ⁵	"	8.75	"
200	"	"	78	Budapest	8.70	"
100	"	"	78	átl. Bpest	8.60	"
100	"	"	77	"	8.60	"
200	"	"	76 ⁵	Budapest	8.40	"
100	"	bácskai	79	átl. Bpest	8.90	"
100	"	"	78 ⁵	"	8.90	"
100	"	"	76 ⁴	Budapest	8.40	"
300	"	bánsági	79 ⁵	kev. Bpest	8.60	"
600	"	"	79 ⁵	Budapest	8.75	"
300	"	"	78	"	8.65	"
300	"	"	79	"	8.70	"
500	"	"	77	"	8.52 ^{1/2}	"
100	"	felsőtisza	80 ⁵	"	8.75	"
500	"	"	80	"	8.70	"
200	"	"	80	"	8.65	"
100	"	"	81	"	8.85	"
200	"	"	79	átl. Bpest	8.85	"
100	"	"	78 ⁵	"	8.85	"
100	"	"	78	"	8.85	"
1200	"	dunavid.	78 ⁵	Budapest	8.60	"
100	"	"	77	"	8.40	"
500	"	"	75 ⁵	sárga Bpest	8.15	"
1800	"	"	75 ³	Budapest	8.50	"
200	"	"	77	átl. Bpest	8.40	"
200	"	"	76 ⁵	"	8.40	"
100	"	"	74 ⁵	"	8.40	"
100	"	"	74 ³	"	8.40	"
100	"	zab	—	Budapest	6.—	kp.
100	"	"	—	"	6.70	"
100	"	"	—	"	6.65	"
200	"	rozs	—	"	7.10	"
100	"	"	—	"	7.12 ^{1/2}	"
100	"	"	—	"	7.17 ^{1/2}	"
100	"	árpa	—	Kőbánya	5.75	"
100	"	ó tengeri	—	Budapest	5.25	"
100	"	"	—	"	5.30	"
200	"	"	—	"	5.27 ^{1/2}	"

Gabona-forgalom:

1898. július 27.

	érkezett	elcszállított
	m é t e r m á z s a	
buzából . . .	14706	1311
rozsból . . .	1014	—
árpából . . .	101	—
zabból . . .	3533	103
tengeriből . . .	—	1625

Raktárállomány:

	Készárú	Raktárhas	Silom
	m é t e r m á z s a		
Buza	14900	8449	—
Rozs	800	—	—
Árpa	600	564	—
Zab	200	3	—
Tengeri	29500	946	—
Liszi	16700	1038	—

II. Határidőüzlet.

Előfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Délutáni és déli tőzsde		Délutáni tőzsde			
		Kezd.	Forgalom	Zár.	Kezd.	Forgalom	Zár.
buza	márcz.	8.17	{ 8.18-19-18 17-16-15 13-12-13 }	8.20	8.10	8.24-25 27-28 29-30	8.22
"	szept.	7.95	{ 7.96-97-98 99-98-97 96-95-98 99 }	8.00	8.04	{ 9.06-07 08-09 10-09 07-05 }	8.03
rozs	szept.	6.38	{ 6.39-88-37 36-35-36 38-39-40 }	6.42	6.46	{ 6.47 48-50 48-46 }	6.44
zab	márcz.	5.53	5.54	5.55	5.57	5.56-55	5.55
"	szept.	5.36	5.37	5.38	5.52	5.41-40	8.38
tengeri	aug.	5.03	{ 5.04-03-02 5.00 }	5.00	5.04	5.03 02	5.01
"	szept.	5.05	{ 5.06-05-05 5.03 }	5.02	5.06	5.03 5.04	5.03
"	máj.	4.27	{ 4.26-25-26 27 }	4.28	4.29	4.28 27	4.26
repcze	aug.	12.40	12.35	12.50	—	—	—

Hivatalos készárújegyzések.

Áru	Ar	Ar	100 kigr. készpénz- ára		100 kigr. készpénz- áru	
			frtól	frtíg	frtól	frtíg
buza	új	tiszavid.	74	—	75	—
"	"	"	76	8.40	77	8.50
"	"	"	78	8.60	79	8.75
"	"	"	80	8.85	81	—
"	"	pestvidéki	74	—	75	—
"	"	"	76	8.35	77	8.45
"	"	"	78	8.55	79	8.70
"	"	"	80	8.80	81	—
"	"	fehértm.	74	—	75	—
"	"	"	76	8.40	77	8.50
"	"	"	78	8.60	79	8.75
"	"	"	80	8.85	81	—
"	"	szerb	75	—	—	—
rozs	"	eisőrendű	70—72	7.10	7.15	—
árpa	"	takarm.	60—62	5.30	5.75	—
"	"	szeszifőz.	62—64	—	—	—
"	"	sőrfőzésre	64—66	—	—	—
zab	ó	—	30—41	5.90	6.10	—
tengeri	"	bánsági	—	5.35	5.40	—
"	"	másnemű	—	5.30	5.35	—
repcze	új	káposzta	—	11.75	12.25	—
"	"	másnemű	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárata			
		július 28-án	július 27-én	Leszámló	Árfolyamok
buza	szept.	8.18	8.20	7.90	7.92
buza	márcz.	8.—	8.02	8.12	8.14
rozs	szept.	6.41	6.43	6.32	6.35
zab	szept.	5.35	5.38	5.34	5.36
tengeri	július	5.—	5.03	5.02	5.04
"	aug.	5.—	5.03	5.02	5.04
"	máj.	—	—	4.24	4.26
repcze	aug.	12.40	12.50	12.30	10.40

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, július 28.

Némi csekélységgel szilárdabb volt az irányzat a mai tőzsdén, habár délben a Berlinből érkezett árfolyamok rövid időre elrontották a hangulatot. A forgalom azonban ma is csak korlátolt volt. Csupán a közutik és a villamosok iránt mutatkozó érdeklődés és az értékek ára emelkedett is, a közúti délután 391-en, a villamos 262.25-en zárul. Délután a nemzetközi értékek is keresettebbek voltak és végső záratauk magasabb a délelőttinél, de a különbözet nem nagy. Az ültet utolsó órájában a magyar hitelbank részvényei iránt mutatkozó nagy kereslet, árak fölment 395-ra.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 393.50
Leszámitoló bank 261.50—262.25. Osztrák hitelrészvény 358.60—358.50. Osztrák-magyar államvasut 358—358.50. Közüti vaspálya 388.25—389. Villamos vasut 252—262.25 forinton kötötteti.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak:
Osztr. hitelrészv. 358.80, Magyar hitelrészv. 393.80
Aranyjárdék 120.80, Koronajárdék 99.—, Leszámitoló-bank 262.25, Jelzálogbank 249.50, Rimamurányi 252.25, Osztrák-magyar államvasut 358.25, Ipar- és kereskedelmi bank 103.25, Közüti vaspálya 389.—, Városi villamos vasut 262.

A déli tőzsdén előfordult kötések:
Koronajárdék 99.—, Közüti vasut 389—391.25, Villamos vasut 261.75—262.50, Magyar hitelrészvény 393.25—393.50, Magyar leszámitoló bank 261.75—262.50, Rimamurányi 252.25, Osztrák hitelrészvény 358.60—359.30, Osztrák-magyar államvasut 357.90—358.40, Viktoria-malom 137, Cukoripar elsőbbség 151 forint.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1—1.50 forint, 8 napra 3.50—4.50 forint, augusztus utójára 6—7 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	július 28.	július 27.
Magyar aranyjárdék	120.50	125.50
Magyar koronajárdék	98.90	98.90
Magyar hitelrészvény	393.50	394.—
Magyar ipar és keresk. bank	103.75	103.25
Magyar jelzálogbank	249.50	249.50
Magyar leszámitoló bank	262.—	261.—
Rimamurányi vasmű	252.—	252.—
Osztrák hitelrészvény	390.75	359.—
Déli vasut	77.—	77.25
Osztr.-magyar államvasut	358.30	358.40
Közüti vaspálya	390.75	388.—
Villamos vasut	261.75	261.75

Az utótőzsdén kötöttet osztrák hitelrészvény 359.10—359.30, magyar hitelrészvény 394—395.25 osztrák-magyar államvasut 358.25—358.40 forinton.

Délután 4 órakor zárulnak:

	július 28.	július 27.
Osztrák hitelrészvény	359.80	358.90
Magyar hitelrészvény	395.—	393.75
Osztr.-magyar államvasut	358.40	358.30
Leszámitoló bank	262.—	261.50
Jelzálogbank	249.50	249.—
Rimamurányi vasmű	252.25	252.—
Közüti vaspálya	391.—	388.—
Villamos vasut	262.25	261.50
Ipar és kereskedelmi bank	103.75	103.—
Déli vasut	77.—	77.—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, július 28. Terményekben alig észlelhető némi forgalom; az irányzat gyöngye; az árak változatlanok.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 grammonként	Pérez	
		Ar	Ar
Diszonszír ingyen hordó	62.50	62.	62.
Budapesti vidéki	59.—	60.—	60.—
magyar Ja légerszáritott vidéki városi légerszáritott, 4 darabos	60.—	61.—	61.—
Szalonna füstölt	64.—	65.—	65.—
Szilva boszniai, 1897. évi usance-műnőség	10.75	11.25	11.25
Kész árú 120 darabos	12.75	13.25	13.25
Zsákkal együtt 100	17.—	17.50	17.50
röngyszűrt tisztított usance-műnőség	10.50	11.—	11.—
Szilva boszniai, 1897. évi usance-műnőség	12.50	13.—	13.—
Kész árú 100 darabos	16.50	17.—	17.—
Szilva boszniai, 1897. évi usance-műnőség	15.50	16.50	16.50
Kész árú 100 darabos	14.—	15.—	15.—
Szilva boszniai, 1897. évi usance-műnőség	14.—	15.—	15.—
Kész árú 100 darabos	14.—	15.—	15.—
Szilva boszniai, 1897. évi usance-műnőség	14.—	15.—	15.—
Kész árú 100 darabos	14.—	15.—	15.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, július 28. A vásári forgalom: **Husnál** a forgalom élénk, árak szilárdak. **Baromfinál** élénk, árak szilárdak. **Halban** élénk, árak csökkentek. **Tej- és tejtermékek**nél élénk, árak szilárdak. **Tojás**nál csendes, árak szilárdak. **Zöldszégnél** élénk. **Gyümölcs**nél élénk. **Piszteknél** csendes. **Időjárás:** derült, meleg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: **Hus** Marhahús hátulja I. 54—58 frt. II. 48—54 frt. Birkahús hátulja I. 42—44 frt. II. 38—40 frt. Borjúhús hátulja I. 53—60 frt. II. 52—56 frt. Sertéshús lörendű I. 2—64 frt. vidéki 46—56 frt. (Minden 100 kilonként.) **Kolbász** füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertéshús hordóval 65.0—66.0 frt (100 kilonként). — **Baromfi** (élő). Tyúk I pár 1.10—1.30 frt. Csirke I pár 0.55—1.20 frt. Lud hizott kilonként 68—75 kr. — **Különvétel**: Tojás I láda (1440

drb) 29.5—30.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.00—4.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.00—4.50 frt. Lenese m. 100 kilo 14—18 frt. Bab nagy 100 kilo 8—12 frt. **Paprika** I. 100 kilo 30—60 frt. II. 20—28 frt. Vaj I rendű kilonként 0.75—0.80 frt. Tea-vaj kilonként 0.80—1.10 frt. Burgonya, idej, 100 kilo 3.—3.50 frt. Burgonya sárga 100 kilo — frt. — **Halak**. **Barcsa** (élő) 0.80—1.00 frt 1 kilo. **Csuka** (élő) 0.60—1.20 frt 1 kilo. **Ponty** dunai 0.40—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, július 28. Irányzat változatlan, lanyhább. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.50—19.75. Finomított szesz nagyban 57.50—57.75. Finomított szesz kicsinyben 58.—58.1/2. Élesztő-szesz nagyban 57.—57.25. Élesztő szesz kicsinyben 57.50—57.75. Nyersszesz adózva nagyban 56.50—56.75. Nyersszesz adózva kicsinyben 57.—57.1/2. Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.—16.1/2. Denaturált szesz nagyban 22.—22.25. Denaturált szesz kicsinyben 22.50—22.75. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, július 28. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra lanyhább irányzat mellett 19.50—19.75 frtg kelt el. Zárlatjegyzés 19.40—19.80 frt. Lanyhább.

Prága, július 28. Adózott tripló-szesz nagyban 55 1/2 — forinton jegyeztetett. Adózatlan szesz 18.75 — forinton kelt el azonnali szállításra nagyban.

Triest, július 28. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban magyar aru 13.— forint, cseh aru 12.3/4 forint, augusztusi szállításra.

Brünn, július 28. Exkontingens szesz 1/3 forinttal olcsóbb.

Bécs, július 28. Kontingenti szesz készáruban 19.50 forinttól 19.80 forintig. Változatlan.

Cukor.

Prága, július 28. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállít. 12.52⁵ frt, október-decemberi szállításra 12.45 forint.

Hamburg, július 28. Nyers cukor f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.20, auguszt. szállításra 9.25, szeptemberi szállításra 9.42, októberi szállításra 9.42⁵. Irányzat nyugodt.

Páris, július 28. Nyers cukor (88 fok) készárú 28.—28.50 frank, fehér cukor jul.-ra 29.13 frk, aug.-ra 29.37 frank, első 4 óra 30.13 frank, október 4 óra 30.63 frank. Finomított készárú 102.50 103.— frank.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, július 28. A kínálat készáruban tegnap óta csökkent, miért is a hangulat javult és az árak valamivel magasabbak lettek. Az emelkedés körülbelül tíz krajczár. Határidő-üzletben is szilárdabb az irányzat, noha külföldről kedvezőtlen jelentések érkeztek. Csak tengeri lanyha.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza őszre 8.02—8.05, rozs őszre 6.68—6.72, tengeri búza—augusztusra 5.32—5.30, tengeri szeptember—októberre 5.31—5.29—5.28, zab őszre 5.71, repce 12.70—12.80 forint.

Boroszló, július 28. Buza helyben 19.50 márká (= 11.70 frt) sárga. Buza helyben 19.80 márká (= 11.64 frt). Rozs helyben 14.80 márká (= 8.70 frt). Zab helyben 16.30 márká (= 9.59 frt.) Repce helyben 21.30 márká (= 12.53 frt.) Tengeri helyben 12.— márká (= 7.06 frt.) Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, július 28. Buza holsteini 197—208 márká (= 11.53—12.23 frt). Rozs meklenburgi 142—154 m. (= 8.35—9.06 frt.) Rozs orosz 96—97 márká (= 5.64—5.70 frt.) Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Páris, július 28. (Megnyitás.) Buza folyó óra 22.45 frank (= 10.68 frt). Buza augusztusra 21.— (= 9.98 frt.) Buza szept.-okt.-re 20.40 frank (= 9.71 frt). Buza 4 utolsó óra 20.45 frank (= 9.73 frt). Rozs folyó óra 16.— frank (= 7.61 frt.) Rozs augusztusra 12.70 frank (= 6.04 frt.) Rozs szept.-okt.-re 12.50 frank (= 5.95 frt.) Rozs 4 utolsó óra 12.50 frank (= 5.95 frt.) Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, július 28. (Zárlat.) Buza folyó óra 23.05 frank (= 10.96 frt). Buza augusztusra 21.50 frank (= 10.22 frt). Buza szept.-októberre 20.75 frank (= 9.86 frt.) Buza 4 utolsó óra 20.70 frank (= 9.83 frt).

London, július 28. (Gabonavásár.) Irányzat általában változatlan, de renye, csak buza alacsonyabb 1 shillingel. Városi liszt 32 sh., 6 d. 35 sh., repceolaj 21 sh., 6 d., tengeri 18 sh. Behozatal: buza 50,000, zab 40,000. métermárka. Időjárás szép.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, július 28. A mai előtőzsdé üzlettelen volt, de azért az irányzat szilárd maradt. Csak a cseh szén-részvényeknél mutatkozott vételkedv, ezeknek az ára teleemesen emelkedett. A magyar szén-részvények ugyancsak emelkedtek. Valuták változatlanok.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 358.75—359.—. Osztrák-magyar államvasut 358.12—358.50. Alpesi bánya 164.50—164.70. Birnói bánya 316. Török sorsjegy 59.50—59.20. Ländlerbank 225.50. Északnyugati köszönbánya 142.50—144.50, Magyar általános köszönbánya 96. Dohányrészvény 135.50.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 358.75. Magyar hitelrészvény 393.—. Anglobank 157.50. Union-bank 295.—. Ländlerbank 225.50. Osztrák-magyar államvasut 358.25. Déli vasut 76.50. Alpesi bánya 164.50. Májusi járadék 101.90, Török sorsjegy 59.25, Bankverein 265.50, Német márka 58.82.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.75, Magy. hitel. 393.—, Anglo-bank 157.25, Bankverein 265.50, Unionbank 295.—, Ländlerbank 225.50, Osztrák-magyar államvasut 358.12, Déli vasut 76.50, Elbevolgyi vasut 262.50, Északnyugati vasut 247.—, Török dohányrészvény 135.50, Rimamurányi 252.—, Alpesi bánya 164.50, Májusi jár. 101.90, Magyar koronajárdék 99.—, Török sorsjegy 59.10, Német márka azonnali szállításra 58.82 forinton kötötteti.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 120.80, Magyar koronajárdék 98.95, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.—, Magyar földtehermentesítési kötv. 96.60, Magyar hitelrészvény 393.50, Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 158.—, Kassa-oderhergi vasut 189.25, Magyar kereskedelmi bank 1436.—, Magyar vasuti kölcsön ezüsten 100.—, Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.60, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 261.75, Rimamurányi vasrészvénytársaság 252.—, 4.2% papírjárdék 101.85, 4.2% ezüstjárdék 101.65, Osztrák aranyjárdék 121.55, Osztrák koronajárdék 101.20, 1860. sorsjegy 141.35, 1864. sorsjegy 192.50, Osztrák hitelsorsjegyek 203.50, Osztrák hitelrészvény 359.13, Angol-osztrák bank 157.50, Unionbank 295.—, Bécsi Bankverein 265.50, Osztrák Ländlerbank 225.50, Osztrák-magyar bank 908.—, Osztrák-magyar államvasut 358.25, Déli vasut 76.50, Elbevolgyi vasut 263.—, Dunagőzhajózási részvény 483.—, Alpesi bányarészvény 164.50, Dohányrészvény 135.20, 20 frankos 0.53, Császári kir. vert arany 5.68, Londoni váltóár 120.—, Német bankváltó 58.80. Az irányzat csendes.

Bécs, július 28. (Utótőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 359.25, Magyar hitelrészvény 394.—, Anglo-bank 157.50, Bankver. 265.50, Union-bank 295.—, Ländlerb. 225.50, Osztrák-magyar államvasut 358.62, Déli vasut 76.50, Elbevolgyi vasut 263.—, Északnyugati vasut 247.—, Török dohányrészvény 135.25, Rimamurányi vasmű 252.50, Alpesi bánya 164.50, Májusi járadék 101.90, Magyar koronajárdék 99.—, Töröksorsjegy 59.40, Német márka azonnali szállít. 58.83, Német márka ultimóra 58.85 forinton.

Berlin, július 28. Ezüst járadék 101.60. Osztr. aranyjárdék 103.10, Magyar aranyjárdék 102.80, Magyar koronajárdék 99.40, Osztrák hitelrészvény 225.25, Osztrák-magyar államvasut 152.25, Déli vasut 33.25, Bustiehrádi vasut 305.75, Osztrák bankjegy 169.90, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.80, Rövid lejáratú váltó Párisra 80.85, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.39, Orosz bankjegy 216.25, Olasz járadék 92.60, Laura-kobó 205.—, Harpeni 159.90, Olasz központi vasut 132.60, Török sorsjegy 113.80, Májusi járadék 101.50, Elbevolgyi vasut 132.—.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 225.40, Osztrák-magyar államvasut 152.40, Déli vasut 33.25, Magyar aranyjárdék 102.80, Discontó-társaság 199.50, forint.

Páris, július 28. 3 százalékos francia járadék 103.07, 3 1/2 százalékos francia járadék 107.06. Osztrák földhitelintézet —, Osztrák aranyjárdék 103.85, Magyar aranyjárdék 102.25, Déli vasuti elsőbbség 375.—, Alpesi bánya 350.—, Török dohányrészvény 293.—, Török sorsjegy 109.60, Olasz járadék 92.20, Spanyol kölcsön 89.42, Meridional —, Otomanbank 547.—, Rio Tinto 693.—, Debeers 713.—, Eastland 186.—, Chartered 64.75, Rendfontein 88.25. Uj 3 százalékos francia járadék —, Osztrák-magyar államvasut 765. Ländlerbank 765.—.

Frankfurt, július 28. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.20, 4% osztrák aranyjárdék 103.10, 4% magyar aranyjárdék 102.65, magyar koronajárdék 99.55, osztrák hitelrészvény 304.50, osztrák-magyar bank 773.—, osztrák-magyar államvasut 303.25, déli vasut 68.25, Elbevolgyi

MINDENFÉLE

Kedélyes ezletáskodalom. Színhely: Kopenhága. Idő: a jelenkor. Szereplők pedig egy ismert zeneszerző és a felesége, akik a napokban készültek megünnepelni egybekeléstüknek huszonötödik évfordulóját. Nagy fényvel, pompával estélyt rendeztek a szép nap ünnepére, amelyre Kopenhágának színe-java volt hivatalos. A vendégek lassankint gyülekezni kezdtek a pazarfényű szalonban, de sem a házigazda, sem a háziasszony nem jelentkezett. Nagykésőn végre megjelent az ünnepelel férj, mosolygó arccal, kifogástalan frakkban, fehér szegfüvel a gomblyukában. Bocsánatot kért a késedelemért, de valóban előreláthatatlan akadály zavarta meg. Vigasztalhatatlan, hogy várakoztatta kedves vendégeit. Majd illatos levélkét veit elő a tárczájából, amely csakhamar kézről-kézre járt a vendégek között és amelyben a felesége írja meg szépen, hogy szereti ő a férjét nagyon, de a fia barátját, egy huszonhárom éves fiatal festőt, még jobban szereti. El is szöki vele a külföldre, de reméli, hogy a férje ezért nem haragszik reá.

— E miatt késtem el egy keveset.
A vendégek zavartan bucsuznak a házigazdától. De a háziur visszatartja a távozni készülő vendégeket.

— Ugyan kérem, csak nem zavarják meg az ünnepélyt e csekélység miatt.

Miért nincs zsirafunk? Már rég óta tűnődnek állatkertünk látogatói, hogy az igazgatóság még nem szerez be új zsirafokat az évek előtt elpusztult pótlására. Erre a kérdésre most egy németországi lap felel. Menelik, Abesszinia királya, hárgszik az osztrák-magyar monarchiára, mert ez nem akarja az ő szuverenitását elismerni. Bosszúból megtiltotta, hogy országából zsirafokat szállítsanak hozzánk. Már pedig a zsirafok Abesszinia kivételével mindenfelé annyira kipusztultak, hogy drága pénzen se tud nekünk Hagenbeck ilyen hosszuyaku állatot szerezni, ha csak a diplomáciának nem sikerül a bős Meneliket kiengesztelni.

Mire tanítsuk leányainkat? E kérdésre egy amerikai lap így felel: Adjatok nekik jó tanácsot. Tanítsátok meg, hogy jó ételt tudjanak főzni. Tanítsátok meg mosni, vasalni, foltozni, varrni, hogy maguk készítsék maguknak a ruhát. Tanítsátok meg kenyeret sütni és oktassátok ki, hogy a jó konyha megóv a gyógyszerértől. Tanítsátok ki, hogy egy frankban 100 centim van és hogy csak az gazdálkodik, ki kevesebbet költ, mint amennyit bevett, mert aki többet költ, az okvetlenül elszegényedik. Tanítsátok ki, hogy egy-egy kifizetett gyapotruha többet ér, mint egy ki nem fizetett selyemruha. Tanítsátok ki, hogy mindig többet ér egy kevésbé szép, de telt, egészséges arc, mint tiz szép, de beteges külseje. Tanítsátok ki, hogy gondosan vásároljanak és mindig csináljanak számadást. Tanítsátok ki önbizalomra és önállóságra. Adjátok tudtukra, hogy egy becsületes mestere ember, ha nincs is vagyona, érdemesebb, mint egy tucsat járdakoptató, ha bármily diszesen öltözködik is. Tanítsátok kertészkedésre és a szabadban való foglalatostkodásra. Ha módotokban áll, tanítsátok ki zenére, festészetre és más hasonló művészetre, de ne feledjétek el őket figyelmeztetni, hogy mindezek csak másodsorban veendő figyelembe. Tanítsátok ki, hogy a gyalogjárás egészségesebb a kocsikázásnál és hogy a vadvirágok is szépek azoknak, kik megtekintésre érdemesítik őket. Ha mindezeket megtanulják és betartják, akkor bátran férjhez mehetnek, mert bizonyosan boldogok lesznek.

Az amerikaiak nemzeti virága. Gumpenberg bárónő Bambergben közli a következőket: Szinte meg sem ismerjük a közmondásosan józan yankeet, ha megfigyeljük azt a komolyságot, melylyel az Egyesült-Államokban érdeklődnek egy nemzeti virág választása iránt. Az erdőben és kertekben nálunk is gyakori columbina-virágot (latinul aquilegia) szemelték ki erre. Sehol a földön nem tenyészik ez a bájos növény oly teljes pompában, mint az amerikai Schweiz híres sziklahegységeiben — amiért is már régen Colorado állami czimere

lett ez a szép virág. De az Egyesült-Államokban is mindenütt vadon tenyészik és a műkertészet a rendkívül hálás virágból a legbájosabb mesterséges fajokat tenyészítette. Első sorban a „Columbine Compagnie” Deuverben, Coloradó fővárosában, foglalkozik nagyobb arányokban e virág termesztésével. Szépségén és nagy elterjedtségén kívül különösen sajátos szerkezete teszi e virágot nemzeti jelvényre alkalmassá. Többszörösen behasított levele, mely összetételében mégis csak egy egységet képvisel, ezt a jelmondatot: „E Pluribus Unum” testesíti meg. A 13-as szám, melyben a levél-czikkek leggyakrabban előfordulnak, megfelel az Unió lobogója csikjainak, a virágzat geometriai körvonalai pedig a zászló csillagait képviselik. A piros-fehér-kék nemzeti szín gyönyörű változosságban fordul elő e virágon. A rövidebb fajtájú síromlevelek hasonlítanak a phrygiai szabadságsípkához, a hosszabbak pedig a bőségszaruhoz, mely „a föld elétará”-ra emlékeztet. De nemcsak az alakja ennek a kiválasztott virágnak, hanem a neve is alkalmas az allegorizálásra. Az angol elnevezés, columbina, ugyanis ép úgy mint a Columbus név, a latin columba-ból (galamb) származik, mig tudományos elnevezése, aquilegia, egy állítólag saskarom formára hajlított méztartótól ered. Így a nemzeti virág mindkét elnevezése egyrészt a béke jelképe, másrészt pedig a czimerbeli sasra emlékeztet. Bár ez a symbolizmus kissé erőltetettnek látszik, némi szellemes vonatkozás kétségkívül van benne. Nép-psychologiai szempontból mindenesetre érdekes, hogy az amerikaiak a hiányzó gazdagabb történelmi tradíciókat mesterséges nimbuszszal akarják pótolni. Hogy pedig nemzeti életük ily poetikus ékességét éppen a virágok országából választják, azon kevésbbé fogunk csodálkozni, ha meggondoljuk, hogy nincs oly nemzet, melynek fiai közül annyira foglalkoznának botanikával és ahol annyira szeretnék a népesség minden rétegében a virágokat.

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

2382. szám.

Feladási hirdetmény.

A máramaros-szigeti m. kir. erdőigazgatóságához tartozó rónaszéki erdőgondnokság (B. ü. oszt. I. vgs. 5. t. 26., 27., 29., 30. és 31. oszt. 100-5 kat. holdnyi vágás területéről 1898. és 1899. évben kihatnalandó mintegy 5354 darab különféle vastagságu és hosszúságu, mintegy 11493 m³ épületi és műfára, 1822 m³ hasábfára és 910 m³ dorong- és gallyfára becsült tölgyfára becsült tölgyfakészletnek tövön való eladása iránt 110376 fit kikialtási ár mellett **1898. évi augusztus hó 22-én** délelőtt 10 órakor az alulírott erdőigazgatóságnál írásbeli zárt ajánlatok utján versenytárgyalás fog tartani.

Az 50 kros bélyeggel, valamint a megajánlott vételár 10%-ának megfelelő bánatpénzel ellátott írásbeli zárt ajánlatban a megajánlott vételár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó, valamint az is határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az árverési és szerződési feltételek ezen erdőigazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni.

M.-Sziget, 1898. július 10-én.

M. kir. erdőigazgatóság.

2387

(Utánnymot nem díjaztatik.)

vasut 228.—, bécsi váltóár 169.77, londoni váltóár 20.38, párisi váltóár 80.97, bécsi bankverein 225.75, villamos részvény 196.50, alpesi bányarészvény 139.50, 3% magyar aranykölcsön 89.80, Északnyugati vasut — 4.2% papírbond —, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 28. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészv. 304.50. Déli vasut 68.25, Osztrák-magyar államvasut 303.50.

Frankfurt, július 28. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 304.87. Osztrák-magyar államvasut 303.75. Déli vasut 68.25. Az irányzat szilárd.

Hamburg, július 28. (Zárlat.) 4.2% ezüstkölcsön 85.—, osztrák hitelrészvény 304.75, osztrák-magyar államvasut 757.—, déli vasut 161.—, 4% osztr. aranyj. 102.75, 4%-os magyar aranyj. 102.65, olasz járadék 92.25. 1860. sorsjegy —. Az irányzat szilárdabb.

London, július 28. (Zárlat.) Angol consolk 111.1/2. déli vasut 7.—, spanyol járadék 25.25, olasz járadék 91.50, 4% magy. aranyj. 101.25, 4% rupia 63.—, Canada pacificvasut 86.87. Ezüst 27.25. Leszámítolási kamatláb 1.1/2. Bécsi kamatláb —. Az irányzat nyugodt.

New-York, július 28. Ezüst 59.—.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorologiai intézet távirati jelentése 1898. július 28-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnymom. min. 700 +	Légnymom. max. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm	Állomások	Légnymom. min. 700 +	Légnymom. max. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm
Arvadárja	81.1	18.4			Pola	80.7	21.9		
Selmecsbánya	81.1	18.4			Lesina	80.2	24.9		
N.-Szombat	81.4	19.0			Sarajevo	80.9	13.1		
Magyar-Ovár	81.4	19.0			Totino	80.7	20.4		
Ó-Gyalla	81.6	17.0			Florenca	80.2	27.0		
Budapest	81.3	18.0			Róma	82.1	12.6		
Sopron	80.7	19.4			Nápoly				
Hérsény	80.5	18.5			Brindisi				
Keszthely	80.6	20.4			Palermo	82.0	25.3		
Zágráb	81.1	19.2			Maha	80.7	25.0		
Fiume	80.7	22.6			Zarich	81.2	15.3	11	
Cirkvenica	80.4	21.2			Biarritz	83.7	20.1	40	
Pancsova	81.9	21.0			Nizza	80.8	17.2		
Temesvár	81.7	18.2			Páris	83.2	17.2		
Arad	80.7	19.3			Kopenhága	80.9	12.8		
Szeged	80.7	19.7			Hamburg	83.1	12.8		
Szolnok	80.9	23.0			Berlin	82.8	14.1		
Eger	80.9	18.0			Christiansund				
Doboz	81.3	16.8			Stockholm	80.0	17.2		
Késmárk	82.1	14.7			Szent-Pétervár	87.1	15.5		
Ungvár	82.1	16.1			Moszkva	82.5	14.5	1	
Szatmár	83.0	19.4			Varsó				
Nagy-Váradi	82.0				Kiev	84.3	15.1		
Kolozsvár	82.0	18.0			Odessa				
Nagy-Szeben	81.0	22.6			Sulina	83.8	24.9		
Bécs	80.7	19.4			Szofia	81.5	19.6		
Salzburg	81.7	16.3	3		Konstantinápoly	83.9	25.6		
Klagenfurt	80.9	14.4							

A légnymom. maximuma Közép-Európa fölött kétféle huzódott s ma Közép-Európát meglehetősen egyenletes, aránylag magas nyomású levegőréteg borítja, melyben meg van a lokális depressziók képződésére való hajlandóság. Ilyenek már is mutatkoztak a Gennai- s a Fiumei-től táján. Az új maximum nyugaton tartozkodik. Közép-Európa nyugati felén helyenkint bő esők voltak, az idő általában felhős volt, a hőmérséklet nem változott lényegesen. Hazánkban csupán Erdély legdélibb részén volt szembetűnő eső, az idő túlnyomóan derült, a hőmérséklet a normális körül. Helyenkint zivataros esők várhatók jelentékeny hőváltozás nélkül.

VIZÁLLÁS.

— Július 28-án. —

Feljt	Vizmérs	Vizállás fogal. v. apadlás	Feljt	Vizmérs	Vizállás fogal. v. apadlás
Duna	Schärding	+ 200	Tisza	M.-Sziget	+ 030
	Passau	+ 273		Tisza-Ujvári	+ 030
	Bécs	+ 006		V.-Nemény	+ 003
	Pozsony	+ 251		Csep	+ 002
	Komárom	+ 302		Tokaj	+ 021
	Budapest	+ 233		Szolnok	+ 036
	Ercsi	+ 233		Csongrád	+ 036
	Fehérvár	+ 233		Szeged	+ 150
	Mohács	+ 251		Titka	+ 234
	Ujvidék	+ 233		Dea	+ 002
	Zimony	+ 233		Szatmár	+ 000
	Pancsova	+ 233		Ludruza	+ 034
	Bánás	+ 300		Ludruza	+ 000
	Orsova	+ 026		Ungvár	+ 000
Hód	Hohenau	+ 026		Bárta	+ 030
Vág	Zsolna	+ 020		Borsod	+ 115
	Szered	+ 27		Sajó	+ 150
Ipva	Erszkulvár	+ 058		Berett	+ 001
Kápa	Sarvár	+ 058		Berettyó	+ 000
	Győr	+ 072		Sch.-M.	+ 000
	Zákány	+ 072		Nagyvárad	+ 006
	Kézak	+ 072		F.-M.	+ 031
	M.-Szerdah.	+ 090		F.-M.	+ 016
	Zágráb	+ 028		Ujvári	+ 022
	Sátság	+ 116		B.-M.	+ 014
Hód	Mikrovcza	+ 241		Győr	+ 012
Hód	Károlyvár	+ 241		Arad	+ 008
Vértes	Novi	+ 090		Maha	+ 000
Bánás	Baujaluka	+ 010		K.-Kecskély	+ 000
Brna	Doborj	+ 003		Temesvár	+ 000
Mura	Zbornik	+ 003		N.-Becskere	+ 000

lek magyarázata: + = Joger víz; - = 0 feletti; - = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.
Megjegyzések: III-ott kevés csapadék volt. Maximum Vág-Besztercen 6 mm.
A Duna, Baja és Mohácsnál arad, a többi állomásokon apad; vizállás Gombóc és Ujvidéken 6 fok magas, más helyeken általában közepes.
A Tisza egész hosszában apad; vizállás közepesen alulak.
A Dráva D.-Muholyász és Eszék között arad, más helyeken apad; vizállás Varasútló Eszékig 3-7 fok között változik.
A Sáva egész hosszában apad; vizállás alacsony.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári helyjelleték is fizetendő. — Csak szerző is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i. könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közölteknek.

LEVELEZÉS.

Órangyalom. A dolog nem húzódhatik már oly soká, tehát tégy még türelemmel, hisz eddig még nem tanusítottál ilyen magaviseletet és most, midőn czélunktól egy lépés választ el, most hagysz fel reményeiddel, gondold csak vissza azokra a nehéz átél napokra, midőn te voltál az, ki vigaszt nyújtott fájó szívemre, melyért sirig tartó hátlára köteleztem magam. Végül még csak arra kérek, hogy bizál és szeress továbbra is. 5532-1

Fess kadétnak levele van „Csinos szökétől”, a kiadóhivatalban. 1761-1

Örökös eltartás. Vidéken, Pesthez közel saját házban, kerttel, örökös ellátásba vesz korosabb özvegy nő korosabb egyedül álló nőt, vagy férfit. Adandó összeg tehermentessé teendő ingatlanra táblázható. Szíves értesítések „Kitűnő ellátás 1870” alatt a kiadóba kéretnek. 1765-1

Közös háztartás. 2000 frt évi jövedelmű intelligens, előkelő biztos állású férfi közös háztartást óhajt szintén jövedelemmel bíró hölgygyel. Egyetlen feltétel: reprezentatív külső. Szíves értesítések „Érdek nélkül 18 avz” alatt a kiadóba kéretnek. 1763-1

Kedves szöke. Nem tudok magamnak magyarázatot adni, hogy ígéretét miért nem váltotta be. Körülbelül 1 óráig jártam fel és alá, de az én szökém nem jött, mire elkészülve igazán nem valek. Midőn arra kérem, hogy bővebb levélben értesítsen elmaradásáról, maradok kézsókoló K. . . A. 5540-1

HÁZASSÁG.

Házasodni óhajt egy intelligens izr. hivatalnok, kinek évi jövedelme 1800 frt, csinos, házias leányt óhajt nőül venni, ki legalább 7-8000 forint hozomány felett rendelkezik. Levelek „Teljes boldogság” alatt a kiadóba kéretnek. 5514-2

Szép keresettel bíró iparos nőül venne oly csinos izr. leányt, kinek 3-4000 frt készpénzhozománya van. Csakis teljes névvel ellátott ajánlatok vétetnek figyelembe, melyeket a kiadóhivatal továbbít „Házasuló 29” jelige alatt. Titoktartás biztosítva. 5510-2

Csinos, intelligens leány idősebb vagyonos úr ismeretségét keresi házasság czéljából. Csakis teljes névvel ellátott ajánlat vétetik figyelembe. Levelek „Nefeletjs 25” alatt a kiadóba küldendők. 5520-2

ALLÁST KERES.

Nevelőnőnek ajánlkozik egy kellő képzettséggel bíró intelligens leány. Czim a kiadóhivatalban. 5492-3

Szerény fizetés mellett elfogadok irodai munkát. Szépen és gyorsan írok. Szíves megkereséseket ezen laphoz kérek „Gyors munkás” czímen. 5528-3

Házvezetőnői állást keres egy szorgalmas idősebb nő, ki ily minőségben már alkalmazva volt. Szíves megkeresést „Megbízható” cz. men kér a kiadóhivatalba. 5534-3

Fiatal hivatalnok, elvállal bármilynemű irodai munkát délutánokra csekély fizetés mellett. Ajánlatot „Hivatalnok” czímen kér. 5554-3

ALLÁST KAPHAT.

Egy ügyes műtömő kerestetik. Czi k m iadóban 5436-4

Keresetik egy nevelő (rom. kath.) ki egy leánykát az I. polg. iskolai tantárgyakban tanít és egy 4 éves kis leánykával társalog, vidékre. A nevelő az év nagyobb részét 12-13 ezer lakossal bíró mezővárosban tölti, helyi-el-helyi azonban pár hetet pusztán fog tölteni. Megkívánatik a magyar és német nyelv tanítása és zongora. Franciaul tanítási képesség, előnyben részesülnek. Fizetés 200 frt és teljes ellátás. Ajánlatok az „Ada-moholi közöny” kiadóhivatalához Adára legkésőbb jövő hó 10-ig intezendőek 1767-4

OKTATÁS.

Zongoratanárnőnek ajánlkozik egy végzett és kitűnő diplomával bíró konzervatórián. Czime a kiadóhivatalban megudható. 5496-5

Kereskedelmi akadémiát végzett fiatalember szerény feltételek mellett a szünidei időre helyben, vagy vidéken korrepetitóri állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 5462-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat- és telket (Újpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czim a kiadóhivatalban. 5268-7

A Ságymányoson, valamint Angyalöldön Szent László-uton és Petneházy-utcában, néhány telek jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402-7

Újpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasúti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a főbbi bankteher. Czim a kiadóban. 5020-7

Rákos-Palotán a Szechenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 2000 négyszögöl nagyságu telek jutányos árban eladó. 5258-7

ELADÁS.

Butor. Egy becsért háromajtós barokk-kredencz és fillér-szekrény, asztal, valódi bőrszékek, teljes barokk-háló, berendezés matracokkal, szalon garnitúra, ingaóra, íróasztal, consol nagy fűkörrel, családi Singer varrógép igen jutányos áron eladó **Landau Ignác** butoraktárában Budapest, Károly-körút 22. sz. I. em. 2. Róser bazár. 6867-8

Czimbalom, pedálos, gyönyörű hanggal (Horváth-féle), szép kiállítású, kitűnő átjártsított, 60 frtért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5544-8

Jugaóra, pontosan járó, 10 frtért, valamint egy 2 ajtós szekrény is 12 frtért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5542-8

Butor jó, szolid kivitelben, előnyös **reszteltetésre** **Náthán Ignác** kárpitos és asztalosbutor egyed. Irodájában VII. Erzsébet-körút 23. sz. Arjegyzéket a díjra ingyen és bérmentve. 6885-8

Kerékpár kitűnő karban lévő meteor könnyű utigép potom áron eladó. Czim a kiadóban. 1769-8

Biztos ekszisztencia. Ház, vendéglővel egybe-kötve, 20.000 frt évi forgalmat nyújt, nagy gyarak között, potom árért. 3000 forint készpénz mellett eladó. Továbbá több kisebb-nagyobb vendéglők, kávéházak, csemogé-üzletek, kávé-mérések, tejesarnokok, sajtkereskedések és kávéházi berendezések olcsó árban eladotnak. VII. ker. Király-utca 55. sz. II. em., 15. 1759-8

Jóhangu czimbalom helyszűke miatt eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 5494-8

KIADÓ SZOBÁK.

Utczai földszintes szoba, csinosan burorozva, tágas, két ablakos, a kazinczy-u. és kerepesi-ut sarkától pár lépésnyire, f. é. augusztus hó elsejétől kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5334-10

Nagyon elegánsan burorozott utczai szoba a Jozsef-körúton, fürdőszoba használatl kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5392-10

LAKÁS KERESTETIK.

A Csengery- Izabella- és Vörösmarty-utczában, a Király-utca tájékán 2 szobás utczai lakás minden hozzátartozóval kerestetik. Levélbeli ajánlat „Tiszta lakó” czímen a kiadóhivatalba intezendőek. 5306-11

2 szobás utczai lakás kerestetik az Erzsébetvárosban. Részletesebb ajánlatok „Állandó lakó” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5404-12

Lakást keresek a VI. kerületben, mely álljon 2 utczai szobából, előszoba, fürdőszoba, stb. Az ár megemléstésével ellátott ajánlatot a kiadóba kérek „Terézváros” czímen. 5512-11

KIADÓ LAKÁSOK.

A vigszinház társaságában ujonan épült palotában néhány lakás, valamint légszusz- és villanvilágítással legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házber igen mérsékelt. Czim a kiadóban. 5388-13

A Garai-utczában 2 utczai szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5236-13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, dívatalozalonnak, vivotromnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 80 krért Réthy-féle Pemeteft-cukorkát. 1527-18

A legelegásabb utczai ruhákat olcsó árban készít egy elsőrangú varrónő. Czim a kiadóhivatalban. 5428-18

Teljes ellátást nyerhetnek intelligens fiatal emberek vagy tanulók egész éven át szerény feltételek mellett Czim a kiadóhivatalban. 5448-18

Jgen ügyes nőruha- varrónő ajánlkozik házakhoz napi 1 frt 50 krért. Czim a kiadóhivatalban. 5508-18

Kalángy Naptár * 1899-re, melyet az Országos Hirlap előzetesül **lygen** foguak megkapni, hirdetések kfx-lésére a legalkalmasabb. Hirdetéseket elfogad: az **ORSZÁGOS HIRLAP** kiadóhivatala VIII. ker., József-körút 65. szám.

Hirdetések kivételnek lapunk kiadóhivatalában, VIII. József-körút 65. szám

„THE GRESHAM” életbiztosító-társaság Londonban.

Budapest, Ferencz József-tér 5-6. Bécs, Gizellastrasse 1. szám alatt.

A társaság vagyona 1896. december 31-én . . . korona 157,805,340 —
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1896. évi december 31-én 28,670,916. —
Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.) 339,497,900. —
As 1896. évben a társaság 8654 kötvényt állított ki 80,577,950. —
összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgálainak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az úgynök urak és a magyar és osztrák fiókok.

Likör-gyár

pálinka-nagykereskedés, desztilláló készítményekkel, legújabb rendszerrel, nagy gyári-teleppel, előkelő villamos berendezéssel, melege kiterjedő vevőkörrel, a tulajdonos betegeskedése miatt eladó. Szükséges tőke befektetés legalább 25,000 forint. Csak a kényes ajánlatok kéretnek „A. Z. 101” jelige alatt Fischer J. D. kiadóhivatal irodájába Budapest, Ze. hárs-utca 7. sz.

Makulatura-papír olcsón kapható Bővebbet a kiadóhivatalban

Kertész Todor-nál

A nyári idény alatt nyaraló vagy fürdőbe utazó t. cz. vevőközöns. felkértek hogy az idényszerű czikke u. m. hintaágyak, turista-kellékek, tornaszerek, croquet és Lawn-tennis játékok, Lignum Sicutum golyók, knplihabok, Flaubert-fegyverek, revolverek, lég-gömbök, lampionok, legyek, gyermek velocipedek, továbbá szódavíz, fagy-lélt és kávégépek, keltő órák, utibőröndök, kulacsok, piadisztyjak, halászó szerek, lóhálók stb. bevásárlást hétköznapiokon sziveskedjenek eszközölni, minthogy **Kertész-nél vasárnap zárva van Lawn-tennis szabályokat és Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld.** 1142